

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Leta 1906 vsek četrtek in v sobotu s početkom vred na tudi v Mariboru s predhodnjem na dan na celo leto 4 K. poi leta 2 K in na četrt leta 1 K. Naslednja na koncu 5 K. za drugo izpravništvo deluje 6 K. Nasledi tem posoj, plača na leto zato 3 K. Nasledna je početka na: Upravnitve "Slovenskega Gospodara" v Mariboru. — List se dosegla do odgovoda. — Delavnica "Hrastovljevega društva" deluje brez posebne naročnine. — Posamezni deli stanejo 10 vln. — Uradništvo: Koraka cesta 10v. — Ekonomični ne se vratajo. — Upravnitve Kornika cesta 10v. 8. vmesnjene naročnine, brezno in naknadno. — Za imeno se plačajo od enakosti poštne in enkrat 15 vln., in dvanajst 25 vln., in trideset 35 vln. Za velikino enako poštne papir. Iznosni se sprejemajo do trete sijaj. — Nezaprti raziskovalci so početna prava.

Naši državni poslanci.

Slovenska javnost sedaj veliko razpravlja o tem, ali naj slovenski državni poslanci na Dunaju skupno postopajo, brez razlike na svoje krščansko ali liberalno prepričanje, ali pa se naj ločijo z ozirom na svoje prepričanje.

Kolikor vemo, se v tem oziru še ni izrekla niti Slovenska kmečka zveza niti na njem programu izvoljeni poslanci, ampak se to stori še le prihodnji teden. Kaj se bo ukrenilo, nam ni znano, toda to je gočovo, da naši poslanci ne bodo zatajili glavnih točk svojega programa nikdar in nikjer. Več ne vemo in kar bi več rekli, bilo bi samo ugibanje.

Bolj jasno začrtano pot imajo poslanci štajerske liberalne stranke po glavnem zboru svojih zaupnikov dne 26. maja v Celju. Bistveni odlomek iz dotičnega sklepa Narodne stranke se glasi:

"Poslaneem se nujno priporoča, v narodno političnih vprašanjih postopati složno z vsemi slovenskimi poslanci. Glede ostalega dela se poslancema samima prepusti, v kateri parlamentarni skupini se odločita delovati za izvrševanje svojega programa, ne priporoča se jima pa, brez pogojno vstopiti v dr. Sušteršičev klub."

Liberalna poslanca imata torej samo dvojno navodilo, ne vstopiti v "dr. Sušteršičev" klub brez pogojev in delovati (s a m o!) v narodnopolitičnih rečeh skupno z drugimi poslanci!

Sicer ni nobenega Sušteršičevega kluba in ga tudi ne bo, vendar mi razumemo mlado stranko tudi v njenih neumnih izrazih. S Sušteršičevim klubom misli se klub, ki bi se osnoval na krščansko-demokratični (ljudski) podlagi. V tak klub torej liberalna stranka ne priporoča stopiti svojim poslancem. Sicer je za slepilo pridiana beseda, "brezpogojno", a ravno s tem je izrazeno, da v istini ne priporoča svojim poslancem vstopa v tak klub. Le v narodnopolitičnih rečeh naj bi Roblek in Ježovnik postopala složno z vsemi slovenskimi poslanci.

Naj padeta Roblek in Ježovnik na katero plat koli, nikjer ne bosta mnogo koristila in gotovo se ne bo noben klub pulil za njia, vendar pa nastane vprašanje, kam se bosta torej obrnila, če se jima ne priporoča vstopiti v krščansko-demokratski klub?

Na to vprašanje nam je odgovorilo uradno glasilo Narodne stranke že dne 11. aprila: "Tudi za štajerske Slovence utegne biti izvolitev Hribarja (li-

beralnega župana ljubljanskega) v elikega pomena. Neodvisni narodni poslanci iz Štajerske bodo govorili radi iskali prijateljski stik s tem odličnim možem."

Ne izrecno, a med vrstami je dovolj jasno povедano: Roblek in Ježovnik se priklopita kranjskemu liberalnemu županu Hribarju! To je že dolgo čas a dogovorjena stvar! Za to je le gola komedija nekaterih liberalnih listov in liberalcev, ki zagovarjajo še vedno skupen klub. Sami ne bi radi odklonili skupnega kluba, za to sedaj pišejo za skupen klub, da bi ga odklonili krščanski poslanci ter prevzeli s tem vso odgovornost za neslogo v državnem zboru. Toda naši liberalci so v svoji mladi neizkušenosti in neumnosti izdali cel načrt ter razkrinkali liberalno hinavstvo.

Mi pribijamo torej, da predno so govorili poslanci Slovenske kmečke zveze, so štajerski liberalci že dovolj jasno odklonili skupno nastopanje vseh slovenskih državnih poslancev. Kaj bodo poslanci Slovenske kmečke zveze storili v očiglednega dejstva, ne vemo. In če se sloga ne doseže, nosi odgovornost za neslogo le liberalna stranka.

Grdo je pa od Robleka in Ježovnika, če se vdinjata Hribarju, ki se je brez ovinkov izrekel za razporoko in prosto šolo in ki je kot meščanski zastopnik vedno odločen nasprotnik kmečkih teženj. Če Roblek in Ježovnik to storita, potem nesramno i zdati svoje volilce, katerim sta se predstavljala kot krščanska in kmečka kandidata!

Mednarodno kmetijsko zborovanje na Dunaju.

(Izvirno poročilo slovenskega udeleženca).

Ni treba, da bi bil človek kmetovalc, če se hoče zanimati za kmečko vprašanje. Treba je le, da ima srce na pravem mestu in v glavi toliko pameti, da dobi prepričanje o važnosti žalibog še tako malo spôštanega kmečkega stanu.

Dandanes je pa hvala Bogu vendar se v tem oziru toliko zboljšalo, da se javnost prav marljivo peča s kmečkim vprašanjem.

To je kazal naš kongres (zborovanje).

Izstopim na Dunaju na južnem kolodvoru zgodaj v jutro dne 21. majnika v družbi starega znanca zadružničarja od poklica, in vrlega zastopnika goz-

darske višje šole v Brucku. Zmenili smo se, da se ob 10. vidimo v parlamentu, v državni zbornici, kjer se je vršilo zborovanje, pri slovesni otvoritvi kongresa.

Toda videli se nismo, akoravno smo bili vsi navzoči; bilo nas je pač preveč, kakih 3000 udeležencev.

Vse evropske države so bile zastopane v velikem številu, posebno je bilo veliko Francozov, Nemcov iz nemškega cesarstva in Švicarjev. Druge izvenevropske države so pa poslale svoje zastopnike. Videl si jih iz Egipta, Kitajskega, Perzije, Japonske, Čile, Meksike, Argentinije, Zedinjenih ameriških držav itd.

Kakor nekaki predpomen je kongres zboroval v naši državni zbornici, kajti od splošne volitve sem dobi naše državno zastopstvo bolj agrarično lice in dal Bog, da bi, kar se je 21. majnika tam sklenilo, poslanci, ki so bili sedaj izvoljeni, v prid ubogega kmeta in cele domovine v zakonsko obvezno obliko spravili.

Oni, ki najbolj ovirajo razvoj Avstrije, Madžari, so se tudi že pri prvih slovesnih sejih po enem svojih zastopnikov kar oglasili in se pritožili, da se Madžarska imenuje v zvezi z Avstrijo. No, ta jih je čul! Splošno ogorčenje se je pokazalo pri vseh udeležencih in burno so zborovalci ploskali, ko je predsednik Auersperg izjavil, "naj pa bo Madžarska sama!"

Poleg mene je stal gospod, kateremu se je poznalo, da je Madžar. Ta me je pri splošnem ugovaranju oziroma ploskanju vprašal, je ta manifestacija proti ali za Madžare. Odrezal sem se mu kratko: "Seveda proti Madžarom!" Nato jo je odpial.

Celi načrt tega kongresa ali shoda je bil kaj mnogovrstni in obsegzen. Poročalo se je v 11. odsekih o vseh poljedelskih vprašanjih, priredili so se poučni izleti in ni manjkalo tudi krasnih svečanosti na čest zborovalcev iz celega sveta.

Za danes omenim samo, kaj se je v teh 11. odsekih obravnavalo: 1. odsek je razpravljal o gospodarskih vprašanjih, tičnih se vseh narodov. 2. odsek pečal se je z zavodi, v katerih se podučuje kmetijstvo in gozdarstvo ter s poskuševali. 3. pečal se je z rastlinstvom, pridelki in poljedelskimi orodji in stroji. 4. z živinorejo in živinozdravništvom. 5. z delovanjem v poboljšek kmetijstva, n. pr. osuševanje travnikov, skrb za planinske pašnike itd. 6. z industrijo in zvezi s poljedelstvom. 7. z boleznimi, povzročenimi po živalskih in rastlinskih škodljiveh. 8. pečal se je z gozdarstvom. 9. pečal se je z ribarstvom.

Slavna gospoda, da te moje opazke niso nikakor pretirane, veste sami, ki ste se le nekoliko bavili z zgodovinskimi študijami; treba je le pogledati učenih krajnjih zgodovinskih, da se do celo prepriča o ukovitem zgodovinopisu slovanskem. Vsega, slišiš dovolj v šolah, še preveč, slovenske ali slovanske zgodovine ne pozna niti srednješolec. Temu so pač najbolj krive razmere.

Te zahtevajo od nas tem večje obrambe. Pomagati si moramo sami in se braniti, da ohranimo za vedno priče svoje, da pazimo, da ne ugonobi ali pokvari naših virov krvitna roka.

Slomšek je bil pač velik rodoljub. Vse strani slovenskega življa je obsegal njegov velikanski duh. Tudi v našem smislu je on začel orati ledino. Spodbujal je svoje župnike, da pišejo spominske knjige, kajti zgodovina mu je bila vir vseh pravie in dolžnosti, voditeljica bodočih časov za narode, posamezne kraje in rodbine. Slomšekov glas je bil zares že tedaj tem bolj upravičen, ker se ni nikdo zmenil za svinjenje slovenskega naroda spodnještajerskega.

Zabredli smo tako daleč, da ne omenjam nemški pisatelji, zgodovinarji, ki spisujejo zemljepisje in pa zgodovino Štajerske, niti najvažnejši dogodkov, s katerimi so v tesni zvezi Slovenci.

Ti zatajujejo zlasti slovenska imena, dočim nam slično nemške knjige celo iz jožefinske dobe iz sreda in konca 18. stoletja navajajo pri vsaki malenkosti tudi slovenske izraze. Pri tem pa moramo pomisliti na razloček med slovenščino na Štajerskem in pa sedanjam razvitim jezikom! Razmere so torej postale druge in sicer skrajne, ki zahtevajo marljivih študij in preiskovanja domače zgodovine.

To lepo naloge je prevzelo velevažno Zgodovinsko društvo za slovenski Spodnji Štajer, ki pa

lahko vztraja le, če najde dovolj podpore pri rodoljubih. Da sem opozoril na potrebo tega velevažnega društva, ki je zacetelo v kratki dobi svojega delovanja, da bi pridobil ljubav vseh zbranih za to naravnost požrtvovalno delo, je edino namen tega mojega uvoda današnjemu predavanju, v katerem hočem v kratkih potezah se dotakniti lokalne zgodovine, v kolikor uvažuje ta Slovence najsibode v družabnem, slovstvenem, gospodarskem ali političnem oziru.

Najstarejša zgodovina Mariborskega mesta.

Nikakor ni mogoče, da bi podal v jednem predavanju načanko zgodovino Slovenstva v Mariboru. Snovi je precej, zlasti če uvažuješ vse okoliše, ki so v tesni zvezi s Slovenstvom. Zadostujejo naj le kratke črtice, ki pa ne morejo biti povsem popolne, ker ne združi lahko te različne snovi v edno celoto tako, kakor snovi o skupnem narodnem razvoju. Poleg tega so pa tudi viri redki in često pomanjkljivi, tako da ne zadoščajo za vsako posamezno dobo, niti ne podajo celotne slike.

Iz najstarejše dobe mesta Maribora ne moremo govoriti o podrobnostih, zlasti kar se tiče slovenskih zadev. Omenimole, da so stanovali v prvotni dobi okoli Maribora keltsko-germanski in ilirsко-panonski narodi, katere je podvrgel Rimljani; o teh pričajo rimske starine, katere so našli v mestni okolici. Pravljica celo pripoveduje o nekem starem mestu onstran Drave med Radovljicem, Windenavom in glavno cesto, ki se je neki pogreznilo. Za rimljanskih cesarjev še ni pravega sledu o tem mestu. Naravna lega pač govori za to, da so najbrže ostajali že Rimljani tudi tukaj med postojankama Petovjem in severnem Solvo. Rimsko carstvo je padlo; zapustilo je mnogo sleda svoje visoke kulture tudi v teh krajih. Narodi, ki so bivali

Podlistek.

Maribor in Slovenstvo.

(Zgodovinske črtice.)

Predaval na občnem zborovanju "Zgodovinskega društva" v Mariboru dne 25. novembra 1906 profesor dr. Karol Verstovšek.

Važnost zgodovine in pomen "Zgodovinskega društva".

Edino zgodovina nam hrani marsikatero važne pojave, katere bi nam kot narodu odrekli politični nasprotioni. Ta pričuje često za nas tudi v slučajih, v katerih nas ne branijo niti gosposka niti vladni organi. V takih prilikah je le zgodovina tolažnica, ki nam daje pogum in opravičuje naše zahteve, ki jih stavimo vedno v prospeh in pročit svojega jezika, v blagov gospodarskega razvoja svojega domačina, v povzročno splošne izobrazbe in omike slovenskega ljudstva.

Prava zgodovina tudi biča brez razločka kritice, ki se gode vsakemu narodu, ter jih razkriva svetu; poleg tega pa opozarja na vedno dejstvo, da moč ali sila prevladuje, da mogočnež zapoveduje slabješmu po svojem lastnem nagibu, ne zmene se za pravico.

Velike važnosti je torej iskati povsod podatkov, ki govore za domače razmere, ki zagovarjajo slovensko ljudstvo in to tem bolj, ker je narodnostni prepir presleplil že tako preiskovalce, da zamolče vse, kar je le ugodnega za našo preteklost, narobe pa obširno razpravljajo le podatke minolih dob in sedanosti, s katerimi lahko smešijo slovenski rod in mu podkajajo ugled celo v obliku učenih zgodovinskih raziskav.

10. z vinorejo in kletarstvom. Zadnji 11. odsek pa je obravnaval sadjarstvo, vrtnarstvo in uporabo sadja in zelenjave.

Vsi poročevalci so svoja poročila vložili tiskane skupnemu odboru in je smel vsaki samo 20 minut o svojem poročilu govoriti; razpravljal se je pa potem o vsakem poročilu. Udeleženci dobili smo vse tiskane referate ter sploh vsa objavljenja za 20 K.

Glavni namen tega mednarodnega zborovanja je bil ta, da so odlični strokovnjaki celega sveta prišli v osebno dotiko in medsebojni razgovor.

Prihodnjič vam hočem še več o tem kongresu pisati. Ponosen sem pa, da mi je bila dana prilika se tega gotovo velepomenljivega zborovanja vdeležiti in želim to, kar sem tam slišal in kar budem zdaj doma še v poročilih čital, blagim poljedelcem bodisi ustno ali pismeno podati.

Politični ogled.

— **Novi državni zbor.** Sedaj se zopet poroča, da bo sklican državni zbor na dan 17. junija.

— **Deželni odbornik Robič** namerava odložiti deželnozborski mandat. To bi bil hud udarec za nas Slovence, ker bi poten na Robičeve mesto prišel namestnik baron Rokitansky in bi Slovence izgubili sedež v deželnem odboru. Za to upajo in želijo vsi dobromisliči Slovenci, da bi g. Robič še vendar obdržal deželno odborništvo. Narodna stranka sama že čuti, kakor se da spoznati iz njenih glasil, kako politično budalost je naredila, da je strmoglavlja zaslužnega profesorja Robiča na korist nezmožnega mesarja Ježovnika, ki svojemu narodu ne bo nikdar nič hasnil, ampak mu samo na ugledu škodoval. G. Robič naj bo uverjen, da še kljub zadnji volitvi uživa zaupanje večine ljudstva, kajti pri zadnji volitvi se v njegovem okraju ni pokazala ljudska volja, ampak skrajno nasilstvo pod vodstvom učiteljstva, ki je pokazalo grdo nehvaležnost nasproti svojemu najboljšemu prijatelju.

— **Sestanek slovenskih državnih poslancev.** Dne 4. maja so se sešli v Ljubljani poslanci Slovenske ljudske stranke iz Kranjskega, Slovenske kmečke zveze iz Štajerskega in Sloga iz Goriške ter soglasno sklenili, da boste v državnem zboru solidarno (jednotno) nastopali. Konečno se je izvolil posebni izvršilni odbor, ki je dobil osobito nalog, stopiti radi osnovanja državnozborskega kluba v stik z drugimi jugoslovanskimi poslanci.

— **Zenske in volilna pravica.** Pri nas Slovencih se danes marsikoga osupne, če bi mu rekli, da imajo tudi ženske pravico, da oddajo svoj volilni glas. Toda kar je pri nas tuje, je drugje mnogokrat navada; kar se nam zdi nekaj nesmiselnega in nemogočega, je drugje že davno vpeljana stvar. V Avstraliji imajo ženske ravno tako pravico voliti in biti izvoljene, kakor moški. In res sedi v avstralski državnih zbornici več ženskih poslancev. V Združenih državah severoamerikanskih volijo in so izvoljene kot poslanci tudi ženske v različne deželne zbere. V Evropi doslej še nismo imeli države, v kateri bi ženske volile in bile izvoljene v kak javen zastop, kakor so državni ali deželni zbor. V tem oziru je storila prvi korak Finska. Finska dežela je ena izmed mnogih pokrajin Rusije in stoji napram osrednji ruski vladi v sličnem razmerju kakor Štajerska napram avstrijski vladi. In deželni zbor te pokrajine je bil pred kratkim izvoljen prvič na podlagi splošne in enake volilne pravice ta-

ko za moške kakor za ženske. Finski deželni zbor se je sešel minuli petek k svoji prvi seji. Med poslanci je tudi dosti žensk, ki sede pomešano med svojimi moškimi tovariši, h kateri stranki pač pripadajo.

— **Zveza krščanskih nemških strank.** Konzervativni posanci so sklenili stopiti v zvezo z krščanski socialci. Ta zveza bo torej štela 96 poslancev (66 krščanskih socialcev in 30 konzervativcev) in bo najmočnejša stranka v državnem zboru.

— **Zmaga krščanskih strank med Nemci.** Židovsko časopisje boče omalovažečati vspehe nemških krščanskih socialcev pri zadnjih državnozborskih volitvah, a nemška krščanska struja je daleko presegla socialno demokracijo, da o poraženih liberalcih niti ne govorimo, slovenske krščanske struje pa bodo le še krepko pomnožile vrste za pravo socialno delo vnetih mož. Na Dunaju so krščanski socialci dobili 157.000 glasov, in 20 mandatov, socialni demokrati 127.000 glasov in 10 mandatov, liberalci so na Dunaju vjeli samo tri mandate. Za veliko svetovno mesto Dunaj, ki ima mogočno organizirano socialno demokracijo, je to velikanski, vspeh. V Berolinu n. pr. je socialna demokracija pri zadnjih volitvah pobrala razun enega vse mandata. Notranje dunajsko mesto so v prejšnjem državnem zboru zastopali židovski liberalci Wrabetz, Noske, Ofner in Kopp. Od teh mandatov so si krščanski socialci priborili tri mandate, in le en mandat obsežnega dela je dobil liberalec. Celo v dunajskem Leopoldovem mestu, kateri je dosedaj zastopal liberalec dr. Vogler, je stranka priborila en mandat, drugi novi mandat v tem mestu je z največjim trudom ostal v posesti židov. Prej so imeli krščanski socialci na Dunaju 12 mandatov, sedaj so jih dobili 20! V vseh 21 kmečkih občinah na Nižje Avstrijskem so krščanski socialci zmagali s tolikimi večinami, da na kako izprenembo posestnega stanja niti misliti ni!

V mestih izven Dunaja na Nižjeavstrijskem doslej krščanski socialci niso imeli poslancev. Sedaj so krščanski socialci priborili tri nižjeavstrijske mestne mandate in le en mandat so si s socialdemokraško pomočjo mogli orhaniti liberalci. Na Tirolskem so nemški krščanski socialci priborili si 13 mandatov, na Štajerskem 2 in po en mandat na Koroškem, Moravskem in Češkem, tako da je sedaj nemška krščansko-socialna stranka najmočnejša nemška stranka v Avstriji!

— **Mnenje o naši armadi.** Nemški list „Voss. Zeitung“ objavlja članek, ki izjavlja o naši armadi sledče: V razvoju avstrijske armade se je pojavilo usodno nazadovanje. Stotnije imajo 60, k večjemu 80 mož, za nove topove pa manjka moštva, zlasti pa je zaostala mornarica daleč za italijansko. Pripravlja se evropska vojska, sovražnik bo stal o bmeji; kaj se zgodi potem?

— **Nižje Avstrijsko.** Nižjeavstrijski deželni zbor, ki je sedaj sklican na kratko zasedanje, je obravnaval minoli teden o lovski postavi. Krščansko socialna stranka se je pri tem krepko potegovala za kmeta.

— **Volitve v Galiciji.** Izmed 106 galidskih poslancev jih je izvoljenih dosedaj 80 in sicer 14 konzervativev, 2 demokrata, 13 narodnih demokratov, 3 našpredni demokrati, 4 socialni demokrati, 14 pristašev Poljske Ljudske Stranke, 9 pristašev poljskega centra, 2 Starorusina, 8 Ukrajincev, 4 radikalni Rusini, 2 Zionista (žida), 4 divjaki in 1 rusinski socialist.

— **Socialdemokrati in kmet.** V Strašnicah na Češkem je bilo 17. maja zborovanje socialdemokratov. Pred otvoritvijo zborovanja je začelo goreti v bližini neko kmečko poslopje. Socialdemokrati pa niso šli ga-

zit. Njihovo glasilo „Pravo Lida“ piše k temu: le naj pogori agrarcem (kmetom) vse s slamo in rezanco v glavi vred.

— **Socialdemokrati** bodo imeli v prihodnjem državnem zboru 87 poslancev. Tukaj se vidi, kake uspehe je doseglo organizirano delavstvo. Kmetje, posnemajte socialdemokrate in organizirajte se v močno stranko v našo Kmečko zvezo!

— **Zmaga katoliškega centruma na Bavarskem.** Iz Monakovega poročajo od 1. t. m.: Pri deželnozborskih volitvah si je katoliški centrum priboril doslej 99 poslancev, liberalci samo 25, socialdemokrati 20, liberalni bauernbündlerji 19.

— **Anglija in Indija.** Zopet se bo uresničil rek: Kdor drugim jamo kopanje, sam vanjo pade. Angleška je nahujskala Japonsko k vojski proti Ruski in jo pri tem podpirala, da oslabi svojo najmočnejšo tekmostvalko. Res so Japonci zmagali, zmagal je rumen človek belega. Dosedaj je rumeno pleme imelo vedno strah pred belim, o katerem je mislilo, da je nepremagljivo. V zadnji rusko-japonski vojski so videli, da temu ni tako. Rumeni človek se je zato začel gibati in se skuša otresti belega gospodarja. Tudi Angleška poseduje celo deželo Indijo, tako veliko, kakor cela Evropa, v kateri žive večinoma rumenokozci. Ti so dobili sedaj pogum in začeli so vzdigavati glave, da bi se otresti Anglije. Tako bomo imeli bržkone v kratkem v Indiji veliko vojsko, v kateri se bodo borili Indiji za svojo neodvisnost.

— **Norveški kralj in kraljica** sta se te dni mudila v Parizu. Kralj je obiskal predsednika francoske ljudovlade Fallieres. Na jesen vrne Fallieres obisk na Norveškem.

— **Japonci in Američani.** Ruski list „Dalmij Vostok“ piše, da se je takoj po japonsko-kitajski vojski na Japonskem ustanovilo politično društvo, katerega namep je bil, pripraviti ljudstvo za vojsko z Rusijo. To društvo — piše list — je izdajalo časnike, brošure in njegovi govorniki so hodili po domovini ter so vzbujali med ljudstvom sovraštvo do Rusov. Na ta način so utrjevali v narodu prepričanje, da je rusko-japonska vojska neobhodno potrebna. Tisto navdušenje, s katerim so se borili japonski vojaki in častniki v rusko-japonski vojski, je jasno dokazalo, da je desetletno delovanje društva „Tajro“ prineslo obilo sadu. Sedaj — nadaljuje list — iz časnika „Osaka Majnici simbun“ smo izvedeli, da se je na Japonskem ustanovilo enako društvo, ali s tem razločkom, da je njegovo delovanje naperjeno zoper ameriške Zedinjene države. Društvo ima naslov: „Tajbej dosikaj.“ Četudi japonska vlada še ni storila nobenih korakov proti zadnjemu činu washingtonske vlade, je japonska inteligence že dala svoj odgovor s tem, da je ustavila omenjeno društvo.

— **Punt francoskih vinogradnikov.** Kako da skrbi brezverska socialistična stranka za nižje sloje, posebno za kmeta vinogradnika, kaže sedajni punt vinogradnikov, ki so zažugali vladni, da ne plačajo več davkov, če se ne skrbi za njihov pridelek — vino. Na Francoskem posebno cvete pod židovsko demokraško vladno pančanje vina. Vsled tega ne morejo prodati vinogradniki svojega vina, ali pa le po zelo nizki ceni. Kako velike važnosti je tam pridelovanje vina, kaže to, da se prideluje od 86 okrajev na Francoskem v 77 okrajih vino, ki prinaša na leto 1200 milijonov frankov. Temu puntu se je dosedaj pridružilo skoraj en milijon vinogradnikov, zato se bo vrla morala ozirati na njih zahteve.

Razne novice.

* **Duhovske vesti.** Prestavljeni so č. gg.: Ivan Zaje, kaplan v Ribnici na Pohorju, v Škale; Ivan Ogradi, kaplan v Škalah, k Sv. Barbari v Halozah; Franc Mandeliček, kaplan pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Ribnico na Pohorju.

* **Imenovan je za vojaškega kaplana II. vrste v rezervi** č. g. Franc Letonja, kaplan v Vitanju.

* **Obrambno društvo za duhovnike lavantinske škofije** ima v sredo dne 12. junija 1907 ob 4. uri poludne svoj ustanovni shod. Vsi duhovniki so na ta shod prav uljudno povabljeni.

* **Imenovan je za nadoficijala pri sodniji v Ormožu** oficijal g. Ivan Lubec v Laškem.

* **Iz finančne službe.** Finančni komisar g. Fr. Ferenčak v Smarju pri Jelšah je stopil v pokoj. Nadpaznik finančne straže g. Ernest Cajnko je premeščen iz Laškega trga k Sv. Juriju ob Ščavnici, na njegovo mesto pa pride nadglednik g. F. Struci. Presefavljeni so nadpazniki: Vinc. Kunej iz Konjic v Ptuj, Ivan Pašon iz Ptuja v Konjice, Anton Fabian iz Brucka v Maribor, Jakob Kosič iz Zeltwega v Maribor, Fried. Stieglitz iz Maribora v Ormož, Fr. Čepelak iz Leobna v Maribor in Jožef Volavšek iz Celja v Radgonu.

* **Iz davčne službe.** Davčni preglednik g. Ant. Stepic v Kozjem je prestavljen kot davčni oficijal k glavnemu davkariji v Maribor. Davčni pristav g. Franc Schuscha je prestavljen iz Konjic v Celje. Davčni oficijal g. Alojzij Knez je imenovan za preglednika in prestavljen iz Maribora v Vorau.

* **Resnicoljubna „Domovina“** nesramno laže, da se je dr. Benkovič udeležil nemške „Siegesfeier“ v Hrastniku. Resnicoljubna „Domovina“, globoko si padla, da upaš razširjati že tako gorostasne laži.

* **Duhovniška „Domovina“** — ali kaj? Debelo smo gledali, ko pravi „Domovina“ v svoji 61. šte, da bi trebalo odgojiti na Prekmurščem — narodnih du-

bilo le 102 mariborskih, toda 180 tujih; med tujimi je bilo 33 iz Slov. gor. in bližnje okolice, 9 kranjskih, 17 čeških; iz Nemčije jih je bilo 21 itd. Med domaćimi, torej 102 rodomi, pa nahajamo zopet mnogo slovenskega pokolenja, kakor pričajo imena: Zupanič, Vračko, Jakobič, Brecl, Sinko i. dr.

Natančnejša zgodovina mesta Maribora nas da ne zanimala: povdarijati pač moramo, da ima mesto, ki je imelo zlasti razvito trgovino, lepo preteklost zlasti iz srednjega veka. Vendav Slovenci kot taki nimajo prave zveze z dogodki tega kraja. Nas zanimajo le Slovenci v mestu samem, njihov pomen na slovenstvenem in političnem polju za ves slovenski Štajer.

Maribor središče štajerskega slovenstva. Plodonosno dobo mariborskih Slovencev določamo po raznih važnih vplivih, ki so se pojavljali s tako silo, da lahko trdimo, da je bil Maribor v neki dobi 19. stoletja nekako središče vsega delovanja ne le za Spodnji Štajer, temveč sploh na Slovenskem. Za Spodnji Štajer si še to prvenstvo prisvajamo lahko z vso pravico.

V prvi vrsti utemeljujemo to prikazen s primerno lego mesta samega, ki je najblizu Slovenskim goricam, ki so rodile foliko veleumov, in pa bližu Gradca, kjer so se zbirali v 18. stoletju dijaki zlasti iz mariborskega okrožja in duhovniki iz teh pokrajini, ki so bile pod sekovskim škofijstvom.

Nadalje je vplivala na posebni razvoj Slovencev v tem mestu stara, slavna gimnazija, tiskarstvo, poznejje preselitev lavantinske školje v Maribor; vsi ti faktorji so zares pripomogli, da je vodilo mariborsko Slovensko Štajersko Slovence in je od dobe probuje načelovalo in dalo politično smer.

(Dalje prihodnji)

Zanimiva je statistika prebivalstva koncem 18. stoletja. Bilo je do 282 rodom v mestu; med temi je

hovnikov! Kaj pa hočete ž njimi? Ti vendar po mnemu „Domovine“ in njenega celjskega bratako vajo ljudstvo v verige sužnosti in ga pehajo v temo in nazadnjaštvu in kar je še več tako lepih naprednjaka izrazov! Ali pa se je že morebiti „Domovini“ sanjalo, da se je ravno duhovnik Gomilšek — že kot bogoslovec — veliko trudil po označenem načinu za probijo Prekmurcev, in vendar je Gomilšek eden izmed duhovnikov, ki ga slovensko naprednjaštvu najbolj sovraži. Ko bi hoteli biti hudobni, bi svetovali, naj gredo na Prekmursko tisti celjski in žalski napredni piskači, ki so več kot tri mesece kričali: Duhovniki se ne smejo vtikati v politiko! Tam bi bila lepa priložnost, stregi „stoletno tiranstvo klerikalizma“, o katerem kvazi „Domovina.“

* Dr. Benkoviču očita „Domovina“ zvezo s hrastniškimi Nemci. Ni treba še povdarjati, da je ta stvar popolnoma iz trte izvita, kajti Kmečka zveza se je v dr. Benkovičevem volilnem okraju pokazala tako močna, organizirana in disciplinirana, da ne potrebuje pomoči hrastniških Nemcev. Ako pa so nekateri hrastniški Nemci raje glasovali za Benkoviča nego za Roša, potem pač dr. Benkovič ne more nič za to.

* Iz štivila Štajerčijanskih glasov hoče „Domovina“ sklepati na — naprednost ali nazadnjaštvu okrajev, oziroma na narodno delovanje laži liberalne stranke in Kmečke zvezze. „Domovina“, počasi! Kjer je nemškutarija volila z narodno stranko, ni mogla na svoje kandidate združiti mnogo glasov. Posebno bi bilo zanimivo vedeti, kam so zginili glasovi nemščarske stranke na Polzeli, Dobrni, v celjski okolici in Škofji vasi, kjer se vendar nemškutarija tako strastno bori za nadvlado v občinskih odborih. Naj nam somišljeniki iz omenjenih občin poročajo o tej čudni prikazni pri zadnjih državnozborskih volitvah.

* General naprednjakov dr. Kukovec so se zahvalili na shodu Narodne stranke v Celju vsem tistim, ki so „nesebično“ delali v ogromnem volilnem boju. Kislo so se pri tem držali tisti, ki niso delali nesebično za napreddek. Tem bi g. doktor tudi smeli izreči zahvalo, saj je nemara takih bilo veliko več kakor pa nesebičnih. Nebroj sodčkov piva in — nesebičnost! Hm, ja!

* Mirno pot dela hoče sedaj nastopiti laži-Narodna stranka. Dobro, da vemo! Po tolikem divjanju in razbijanju je zmanjkal gonilne sile v podobi okroglih sodčkov piva in sedaj je stranka prisiljena, nastopiti mirno pot! Pa vaje na piščalke in raglje bodo vendar še redno! Kaj ne?

* Jasni se! Na shodu Narodne stranke dne 26. maja v Celju je dr. Kukovec govoril vendar enkrat jasneje ter naznani v navzočnosti državnega poslanca Robleka, da je boj Narodne stranke proti klerikalizmu samoobsebi razumljiv. Ker vsak liberalec razume pod besedo „boj klerikalizmu“ vse, kar je proti katoliški veri in cerkvi, bosta se tudi Roblek in Ježovnik moralna bojevati proti katoliški veri in cerkvi. Ali se sedaj odpirajo onim oči, ki so do zadnjega hvalili „pobožnost“ Robleka in Ježovnika?

* Neodkritost Robleka in Ježovnika. V celem volilnem boju sta zatrjevala Roblek in Ježovnik ter rokovnjaške bande njihovih agitatorjev, da sta „neodvisna“ in da ne pripadata nobeni stranki, tudi Narodni stranki ne. Že takrat smo opozarjali, da je tako zatrjevanje le pesek v oči dobromislečih volilcev. Sedaj so volitve minole, in Roblek in Ježovnik se kažeta kakoršna sta v istini, kot pristna liberalca ter udana pristaša laži-Narodne stranke. Dne 26. maja je imela Narodna stranka glavni zbor svojih zaupnikov, da se spomeni s svojimi poslanci. In kot poslanec Narodne stranke je bil navzoč Roblek, Ježovnik pa se je ponjeno opravičil. Na shodu so se dala obe ma poslancema tudi navodila od Narodne stranke, kako naj postopata v svojem delovanju. Neodvisni volilci, glejte sedaj svoja neodvisna poslanca!

* Žandarji za liberalne kandidat. Od mnogih strani slišimo, da so tuintam, posebno v Ježovnikovem volilnem okraju, tudi žandarji posegli v volilni bo ter agitirali za liberalne kandidate. Prosimo somišljenike, da nam resnično ter natančno (ime in postaja žandarja ter način agitacije) poročajo o tej stvari, katero potem izročimo državnim poslancem, da jo uporabijo v zbornici. Tožbe po časnikih ne pomagajo nič, ampak tukaj je treba krepkeje prijeti! Neprijetnosti zaradi takih poročil se ni treba nikomur bat!

* Po volitvah nekaj očirkov. Pa je vendar dobro, včasih „cajteng“ v roke vzeti in brati. Kaj vse ne izve človek iz teh cajteng, posebno iz celjskih! V 25. št. „Domovine“ je najti članek: „Nazadnjaštvu pri Slovencih, napredovanje pri Nemcih.“ In v tem duhovitem članku se nahajajo celo klasična mesta. N. pr.: „Kjer je klerikalizem med Slovenci najbolj razvit, tam so Nemci najtrdnejši.“ Hvala lepa za pojasnilo! Dolgo sem modroval, kaj bi utegnil biti ta preklicani klerikalizem; zdaj pa vem za gotovo, da mora biti to kaka tuja rastlina, ki je prisla s Kolumbom v Evropo in naposled se med Slovence. Ta rastlina ugaja prav posebno nemškim želodcem in za to so najti ravno tam najbolj tolsti in krepki Nemci, kjer je med Slovenci največ klerikalizma. Bo „štimalo.“ Zakaj na Hrvatskem, kjer se je bolj udomačil tobak nego klerikalizem, res ni slisati toliko o Nemcih. Tobak jim ne gre tako v tek, kajor klerikalizem. So pač posebne živalice ti Nemci! — V istem članku še je jeden stavek, ena misel, za katero bi „Domovino“ zavidal sam Goethe, ko bi še živel. Čujte: Kjer se šopiri duhovniška səmovlada med Slovenci, tam žanjejo vsled tega — Nemci. Da, Nemci žanjejo, kaj pada z

nemškimi srpi. Škoda, da nam „Domovina“ še ne pove, kaj da žanjejo. Pa kaj drugega, kakov klerikalizem na njivah Slovencev, ker se od njega žive in debele. „Domovina“ pove dalje svojim vernim čitateljem, kaj delajo sedaj po volitvah Zadravec Jakob. Tudi dobro, da človek pozove. Hudi so, grozno hudi so ta gospod, in so lahko hudi, ker so pogoreli kot kanđidat v ptujsko-ormoškem volilnem okraju. Pa le počakajte vi nemarni in nezvesti učitelji. G. Zadravec so si vrezali sibo. Vsaki jo bo okusil, ki si ni vsaj dvoje podplatov obrabil za njihovo agitacijo. „Domovina“ ve dosti in piše dosti. Torej obrnimo jo in berimo dalje. Že zopet nekaj zanimivega, zelo zanimivega. Izvlečite poslušati: Kako je dr. Korošec zmagal? Sa-

prlot, tega pa ne izpustim, to moram vedeti tudi jaz. Zmagal je, to je pribito. Pa kako? To so skrivnosti in ostanje uvec skrivnosti. Zakaj, le mislite: Pri Sv. Floriju še dne 4. maja niti eden volilcev ni bil za Korošca. Vsi so marveč godrnjali, vsi mrmrali, ko so omenjenega dne videli Korošca pred seboj. To ni laž! „Domovina“ je bila zraven in ona že ve, kaj vidi in sliši. Toda 10 dni pozneje, t. j. 14. maja voli Sv. Florijan Korošca! Na Žurmanov shod v Pristavi so odposlali Florijanski volilci brzojavko, ki se je blizu tako-le glasila: Naj čuje zemlja in nebo, kar danes mi prisegamo: za Žurmana smo vneti vsi, Korošec s paleo jih dobi. In vendar, kako prekanjeno: Samo trije so držali to sveto prisego, samo trije, vsi drugi pa so volili Korošca. Pa kaj se boste čudili. Poslušajte „Domovino“, pa vam postane vse jasno. Domači župnik je volilcem lagal, lagal celo iz priznice in te ogromne laži so izdale toliko in še več kakor vse laži „Domovine“ in vse agitatorji liberalnega kandidata skupaj. Da, tudi lagati ne zna vsaki enako dobro! Povedati pa moram „Domovini“, da sem se za ta preklicani Sv. Florijan že od nekdaj zanimal in za to sem se obrnil tudi sedaj kar naravnost do svojega prijatelja pri Sv. Florijanu, da mi blagovoli natančno pojasniti zlasti o postopanju župnika za časa volitve. In kaj sem zvedel? Župnik je deloval zares za Korošca in še kako čudno! Skupati in na mizo postaviti je dal veliko skledo leče, primeroma toliko, da bi se je lahko vsak volilec vsaj eno žlico zagrabil. In povabil je vse župljane moškega spola, češ, pridite, dam vam leče jesti. In prišli so in jedli so — namreč ono lečo. A ni bila sama leča. Župnik ji je dal primešati marsikaj čudovitega. Tako n. pr.: pet dek tistega blata, ki si je ga Kušec iz Škricev svoje sukne postrgal, ko se je bil iz Colskega jarka izvlekel, nadalje: tri kaplje krokodilskih solz, tistih namreč, ki jih je neki liberalec rog. okraja prinesel seboj iz svojega potovanja po Afriki; tri pedi korajže ravno istoga liberalca, ki mu je preostala po bitki pri piramidah z afriškimi komari. In to godlo so jedli volilci in — postali so župoma vneti za Korošca. Da, znati se mora, pa gre vse. Tudi drugi duhovniki v rogoškem volilnem okraju so delali po istem receptu. Da jim stvar ni čisto tako dobro iztekla, kakor župnik pri Sv. Florijanu, tega krivo bilo je le to, ker ni bilo moči dobiti onega blata od Kuščevev Škricev. Pet kil ga je namreč Kušec prodal celjskim dohtarem, ki ga mislijo rabiti kot sredstvo zoper klerikalizem! Brrr!

* Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali slednje p. n. dobrotniki in dobrotnice: posojilnica v Šmarju 80 K; Lovro Horvat za kruh sv. Antona 4 K; Lotmeržani za kruh sv. Antona 2 K; za kruh sv. Antona Gossman 1 K; gospa Roškar, posestnica, 4 K; nabrali gostje v Sv. Martinu (dr. Kac) 23 K; konkurenti 18 K; Čižek Jože, dekan, 10 K; N. 50 K; Kociper Rudolf, kaplan, 4K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bo- plati!

* „Družbi sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani so od dne 1. do 30. aprila 1907 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Gornje savinjska posojilnica v Možirju 20 K; posojilnica v Brežičah 30 K; Pevec Rudolf, Možirje, 20 K; Toplan Fran, Ptuj, vsled povisjanja plače dar 1 K; Vurnik, Ptuj, vsled povisjanja plače dar 1 K; Anton Gede, Lembah, nabral 6 K; Alb. Avenek, Maribor, blagajnik moške podružnice za Maribor pošilja članarino za 1906, 106 K; prispevki posojilnice 200 K; darilo prof. Vreže 20 K; darilo H. Slučica 2 K; kaplana Volčiča 2 K; kaplana Koroške 2 K; in različne druge dohodki 45 K 90 v, skupaj 877 K 90 v. Ženska podružnica v Mariboru po Mariji Pojanc ne udine 156 K; depozitni urad v Ljubljani volilo po župniku Žičkarju 280 K 61 v; Ferakovič, Ptuj, nabrali sveto v Mahoričevi gostilni 8 K; branilnica in posojilnica Šmarje 100 K; Radovan Breučič, dijak v Celju, nabral na gostiji g. Cvahteta z gdč. Al. Gruberjevo 120 K.

Mariborski okraj.

m Poroka. Adalbert Koser, c. kr. poštni oficijant, se je poročil dne 28. m. m. z gospodično Ano Verčko, hčerko veleposestnika in trgovca v Breznu.

m Leiferšperg pri Mariboru. Naš občinski zastop, na čelu mu hlapec meščanov Lopitsch (beri Lopič) je postavil za kandidata nekega upokojenega uradnika Senekowitscha, ki ima tukaj kos vinograda in sedi v občinskem odboru. Kako priljubljen pa je Senekovič, pokazal je 1. maj. Roškar je dobil 98 glasov, Senekovič 55, Kukovec 63. Naši gospodje pri volilni komisiji so se skoro jokali, ko so slišali te številke. V občini, ki ga je postavila, pa tako sramotno propasti, to je bridko, kljub temu, da je naša občina popolnoma pod komando mestjanov. Saj imamo v odboru osem mestjanov in štiri domačine, ki pa morajo samo kmati k temu, kar mestjani rečejo.

m Poljčane. Poljčanski orožniki z vso skrbo zasledujejo agitatorje za Pišeka. Ne vemo, kdo jim je dal povelje in naloge k takemu skrbnemu stikanju in iskanju po agitatorčnih hudodelnikih, in značilno je to, da samo Kmečke zvezze, — nemškatarske agitatorje

in hujšače pustijo celo pri miru, akopav so v resnici ti ločili desetkrat večjo ludobijo, nego si jo moramo mislit. Kdo vraga neki plačuje orožnike za to iskanje? Bomo poizvedeli! Nemčurski psi hodijo brez nagobčnikov okolu in teh orožništvo, oziroma možje postave ne vidijo, bolje nevarni so seveda ljudje, kateri so baje hodili agitirat za dobro stvar in zastrupili s tem ljudstvo, da ni hotelo voliti nemškatarskega kandidata Kresnika. Tristo medvedov, g. urednik, kaj bo z nami? Albin Grundner, sin značega mlinarjevega Tonča v Poljčanah, si je baje raztrgal več podplatov, da bi izsledil kakšne hudobije, pa dosedaj še ne ve, kdo je več kriv, ker so baje ob času volitev imeli vsi, tudi on, polne žepe agitacijskih listov, katere so brezplačno volilcem delili. Volilci so se pa zmotili in so rajše Pišeka volili. Listi za Kresnika so baje imeli neki čuden duh iz Tončevega mlinat in par drugih hiš. Ste nas razumeli, poljčanski strici?

m Sv. Jakob v Slov. gor. V sredo dne 29. maja smo spremili k večnemu počitku pridno mladenko Ljudomilo J. g. e. r., ki je po dolgoletnem bolehanju v najlepših letih umrla. Veliko ljudi jo je spremjal k večnemu počitku, na domu in na grobu so se ji zapale mile žalostinke. Počivaj v miru!

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Na podlagi par. 19 tisk. zak. prosim, da sprejmete na dopis pod naslovom: „Sv. Benedikt v Slov. gor.“ v št. 29 Vašega lista v prihodnji številki pod istim naslovom sledenči popravek: 1. Ní res, da se tudi pri nas od strani učiteljstva za Murša neutrudno agitira, poučljajoč, da je Roškar nazadnjak. Res pa je, da se pretežna večina tuk. učiteljstva v volitveno borbo niti vtikalna ni; za agitacijo e n e g a p o s a m e z n i k a pa s k u p n o učiteljstvo ni odgovorno. 2. Res je, da sem upeljal za tek. šolsko leto dve samo nemški tiskovini, to pa prisiljen, ker novih tiskovin s slovensko-nemškim tekstrom začetkom šolskega leta (o veliki noči) ni bilo dobiti, kar dokazem z dopisi. Odličnim sploštanjem Blenk, nadučitelj. — K temu pripomnimo, da je bila dotična notica podpisana z imenom šolskega ogleda g. Roškarja, ki pa je izjavil, da on ni tega pisal in tudi ne pisat dal. Pismo damo na razpolago g. Roškarju in g. nadučitelju, da najdetra dopisnika-goljufa. Zajedno prekličemo neosnovan napad na g. nadučitelja.

m Iz slovenjebistriškega okraja. Vsled zelo neugodnega vremena se pred nekaj tedni napovedano ustanovno zborovanje čebelarskega društva za naš okraj ni moglo vršiti. Predaval je faktat le g. Jurjančič na Spod. Poljskavi in v Laporji o umni čebeloreji. Društvo se pa ustanovi v nedeljo dne 16. junija po večernicah v Laporji. Vabimo čebelarje in tudi one, ki hočejo čebelarji postati, da se udeležijo ustanovnega shoda mnogobrojno. Imena Hajšek, Kurbos i. dr. nam jamčijo, da bo shod čebelarjev v Laporji zanimiv. Čebelarji, 16. t. m. vsi v Laporje!

m Sovjak. Umrl je 74letni veteren Jožef Kocuvan. Služil je kot podčastnik 7 let pod slavnim Radecijem. Prehodil je tudi pokrajine onstran obširnega morja. Potem se je vrnil domov, kjer je bil spretene gospodar in celih 21 let občinski predstojnik. Zadnji čas je preživel zadovoljno kot prevžitkar pri svojem najmlajšem sinu Francetu. N. v. m. p.!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 9. t. m. veselico na svojem novem društvenem prostoru. Pred veselicijo bo občni zbor, na katerem poda odbor polletno poročilo društva, delovanja. Nato bo važno predavanje. Po igri sledi šaljivi srečeval.

Ptujski okraj.

p Nadžupnik Korošec je tudi tako srečen, da ga ubija zadnji „Narodni List.“ Prej je to nálogo opravljal „Štajero“, zdaj so mu pa vzeli to obrt celjski dohtarji. Torej nadžupnik Korošec je oni veliki grešnik, ki ni hotel poročati državnemu poslancu dr. Korošcu o toči dne 17. maja v križevski fari. Strašen človek, le kamenje nanj! Toda državni poslanec dr. Korošec nam kaže pismo, katero je dobil od g. nadžupnika Korošca in v katerem mu natanko poroča o škodi v vseh občinah svoje župnine ter toplo pripomore vse župljane brez razlike političnega mišljenja v podporo! Toda vkljub temu „Narodni List“ svojega obrekovanja ne bo preklical, ker sta on in častivredna „Domovina“ za poštenost v političnem življenju!

p Ptuj. Člani deželnega gledališča ljubljanskega so dne 28. in 29. maja gostovali na Ptuju, kjer so predstavljeni z res velikim uspehom drama „Elga“ in veseligo „Na letovišču.“ Ker imamo na Ptuju le redkokedaj kako večjo predstavo, smo imenovani igri pozdravili s tem večjim veseljem, ker smo tu gledali in slišali res izborne igralce. Igralci so rešili svojo nálogo nad vse mojstrske: žal, da igri niste bili tako obiskani, kakor pa bilo želeti. — Mirno teče zopet Drava naprej; a dne 23. maja je vršelo in šumelo po Ptuju, kakor bi se hotela Drava obrniti in teči navzgor: ožja volitev med vsenemcem Malikom in krščanskim socialcem Kremerjem je bila silno živahnja. Ornig in njegovi zvesti so bili sicer nasprotniki Malikovi, ker je ta vsenemec ptujskim Nemcem brez ovinkov povedal, da je strašilo „Štajero“ sramota za vse nemštvo; a pred ožjo volitvijo so si segli vši nasprotniki v roke, samo da bi vrgli moža krščanskega mišljenja in preprčanja, kandidata Kremerja: letali so po mestu in tirali zadnjega hlapca na volišče. Na Bregu se je zgodilo toliko nepostavnosti (sili so volilci že napisane volilne listke v roke itd.), da je

kršč. soc. strankino vodstvo že vložilo priziv. Vsled strahovitega pritiska je zmagal brezverski Malik. Nekateri Nemci so pričeli strahovito gonjo proti onim, ki niso hoteli voliti kričača Malika; odpuščajo stanovalce v hišah itd. V Ptiju je sedaj hujše kakor na Turškem. — Dne 4. junija je trčil v voz, v katerem se je peljal g. dr. Stuhel, kolesar Bračič, trgovski uslužbenec pri Leposchu, s tako silo, da je padel in se je na trebuhu močno poškodoval; pretresel si je tudi možgane. Bračič se je vozil vselej jako hitro, in je tudi temu pripisoval vsa nesreča. — Staryevi in Ornigovi pomočniki štrajkajo, gotovo ne zaradi predobrega plačila.

p Sv. Urban pri Ptiju. V odgovor ptujskemu „Štajercu“, kateri me je blagovolil počastiti z napadom v dveh številkah, omenim, da se za te napade, čeravno me z imenom ne imenuje, změním ravno toliko, kakor za lanski sneg. Narodnjak, ki ga takšen list napada, je vsaj nekaj vreden. Ti pa, dopisnik ptujskega „Lažnjivca“, si ne misli, da mi bo zaradi teh dopisov moj značaj skočil v hlače in se prelevil v nemškatarskega liberalca. Če pa imaš količaj možkega ponosa, ne skrivaj se za kulismi, ne zmerjaj, kajti zmerjanje je le za fakinažo, ne pa za poštene dopisnike in liste. Podpiši se drugokrat dobesedno kakor jaz tvoj prijatelj. Ivan Novak, posestnik in trtnar.

p V Stopreich se je vršila dne 2. junija, volitev novega načelnika krajnega šolskega sveta. Prvi Štajcerji general hodil je ves spehan od uda do uda in je nagovarjal, da bi ga volili. Izvoljen pa je bil Slovenec poštenjak Štefan Fišer. Kolar vkljub svojim potom ni dobil nobenega glasa. Vrli kmetje, le tako naprej!

p Rogaška Slatina. Cujte! Dimniki na naših strehah še trdno stojijo. V. Žurman namreč ni bil poslancem izvoljen in ono mogočno streljanje je izostalo. Kam so kje skrili onih 20 kil smodnika? Ko so pa zmagslavni Korošci streljali, se je kandidatovka same jeze jokala; ona je smela v volini boj poseči, drugim ženskam pa se je to v „Domovini“ v greh štel. V. Žurman je ves zmešan. V zadnjem „Narodnem Listu“ je v zahvali za tri meseca naprej: to se pravi, biti napreden! Vinko, pusti politiko, Ti le pot gladiš celjskim doktorčkom v naš okraj. Za doktarčki pa pridejo socialisti in takrat bo zopet Vidgaj imel prvo besedo, tudi „cvet kmetov“: Kušec, Juršč, Tadin-Buc, Hernavs in kar je enakih. Te bodo takrat zapustili in se pridružili rudečkarjem, ki si hočejo vse razdeliti. Kakor kažejo zadnje volitve, sta v Slatini samo dva Slovence. Kako se mora svobodno voliti, o tem pa bosta začela naučne kurze imeti po vsej Avstriji direktor Mulli in Miglič. Haj! Sicer pa slovensko ljudstvo prav malo porajta na Slatinčane, le 36 glasov je v veliki križevski nadžupniji vlovil Štajerčanski Drofenig. Proč z nemškatarijo! — Nemški Slatinčani se nič ne zmenijo za Gospodove dneve: celo na Veliko Križevje so delavci kopali kanale v veliko pohujšanje vernega ljudstva. Zato pa je tako malo božjega blagoslova. — Dne 15. maja se je obesil na podstrešju pri trgovcu Böhmeju učenc Miha Otavnik. Vedno je pisal svojim staršem v Store, da se mu prav dobro godi, zato grdo obrekajo, kdor nasprotne trdi. Revežu se je gotovo pamet zmešala. Bog daj Slovencem in Nemcem pravo krščansko modrost!

p Sv. Florijan pod Bočom. „Narodni List“ se vprašuje, kako je to, da je g. dr. Korošec tukaj toliko glasov dobil, in se sklicuje na poročila o njegovem nameravanem zborovanju dne 4. maja. Na to vprašanje se čisto lahko odgovori. Poročila o imenovanem zborovanju so bila popolnoma lažnjiva. Že takrat so bili večinoma vsi za g. dr. Korošca. Če je kdo mrmral, so bili to le Kušec in tisti, ki jih je on iz križovske nadžupnije s seboj pripeljal. Iz tega viši ti „Lažni-List“, kako resničen je stari pregovor: „Laž ima kratke noge.“

p Sv. Tomaž blizu Ormoža. Posestnika Antona Klemenčiča v Prselincih 13letni sin je padel 13 metrov globoko. Fant je hodil na drevo po srake. Sreča je, da je ostal živ in je upanje, da ostane pri življenu. Otroci, pazite in ne plazite za ptiči po visokih drevesih.

p Sv. Urban pri Ptiju. Gosp. bralno društvo priredi v nedeljo dne 9. junija 1907 veselico z gledališčno igro, petjem in prosto zabavo. K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

p Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptiju priredi v nedeljo dne 9. junija t. l. veselico na vrtu g. Franc Bratič, gostilnčarja v Novi vasi. Veselica se vrši samo ob lepem vremenu. V služabni vremena se preloži ista na prihodnjo nedeljo dne 16. junija. Vspored: 1. Gledališka predstava „Dobrodošli, kdaj pojde domu?“ 2. Šrečolov. 3. Gledališka predstava „Berite časnike!“ 4. Prosta zabava s konfettiem, šaljivo pošto, šaljivim ribarenjem, godbo itd. Pri veselicu svira znana Kocmutova godba 11 mož. Začetek ob 3. uri popoldan. Vstopnina 20 vin. za osebo. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. V nedeljo dne 26. maja se je v Franc Jožefovi šoli vršil občni zbor Okrajne posojilnice. V nadzorno svetovalstvo so bili izvoljeni sledeči gg.: Božič Anton, Karba Jožef, Kukovec Ivan, Škamler Ognješlav, Mirkovič Franc. Namestniki pa gg.: Smočič Jožef, Slavič Jožef, Lah Peter, Raknja Ivan, Črček Ivan. Zapihal je topel jug; nekomu je bilo prav vroče. Zdaj pa na novo delo — za ljudstvo! V cenično komisijo so prišli gg.: Alojzij Rajh, Franc Sršen in Ivan Kramperger.

1 Cven pri Ljutomeru. V 26. štv. „Narodnega Lista“ je, mislim, nesramnost lažnjivih dopisunov iz

naše občine prišla do vrhunca, ker neverjetno je, kakke podle lažnjive domisljije da ti ljudje iztuhajo. O prvi točki dopisunovega spisa mu dam priložnost, svoje izraze sodniško zagovarjati, kar se pa tiče obravnave z Jos. Roškarjem in šolskim svetom, gotovo g. Rajh tistočasno kot načelnik ni bil nikakor primoran, iz lastnega plačevati. Svota se je vzela iz rez. fonda in je vknjižena, torej, dopisun, ne zanašaj se na 70 kron, ampak v odgovor ti naj bo, da je lopovsko tako ničevno obrekovanje. Da je mlajši brat, trgal lepake raz sten, je gola laž in odločno zahtevam, da se ta laž prekliče, sicer razglasim' tega dopisuna kot nesramnega lažnjivega. Tako so tudi druge točke podložnje, vendor jih ne smatram vredne spet posamezno navesti. Jakob Rajh, ekonom.

1 Od Mure. Velika nesreča zadela je letos prebivalce ob Muri. Že nad štiri tedne preplavlja nam velika povodenj naše najboljše travnike in razkaplje naše najrodotnejše njive. Take dolgotrajne povodnje ne pomnijo niti naši najstarejši ljudje. Na travnike nanaša palnico in prodec, tako da ne bodemo imeli sena pa tudi ne otave; z njiv pa nosi rahlo zemljo z že nasajenimi sadeži krompirja in koruze: koliko zemlje pa je popolnoma razkopalne, videlo se bode še le, ko povodenj preneha. Kaj bomo začeli? Kaj naj začnemo z našo živino, edini up, ki nam je donašal dosedaj dobitek? Kje naj vzamemo zemljo, da si popravimo naše njive? Kje krompir in koruzo, katero nam je odneslo? In kje krmno? Tako se s strahom žalostno povprašujemo. Škoda je ogromna, in nujna pomoč silno potrebna. Prizadete pa so občine Mele-Šratovci, Radenci, Rihtarovi-Turjanci, Hrastje-Mota v gornjeradgonskem, in Vučjaves, Bučecovci, Bunčani, Veržej, ter Krapje-Mota-Cven v ljutomerskem okraju. Naš novi poslanec g. Roškar si je prišel zadnjo soboto škodo ogledat in nabirat potrebnih podatkov, da nam izpostavlja potrebljno državno pomoč. Tudi c. kr. okrajno glavarstvo je začelo nekaj povpraševati, a kakor se vidi, se tem gospodom nič ne mudri. Znamenje, da ti gospodje pri našem glavarstvu pač nimajo srca za nas kmete trpine! Ce bi se pa šlo zoper kakoge Slovence, ali pa za prepoved kake nedolžne gledališke predstave, tedaj pa gre vse telegrafščnim potom. Bog se nas usmili in nas reši takih uradnikov! Našega g. poslanca pa prosimo, naj ne pozabi na nas!

1 Čebelarska podružnica za gornjeradgonski okraj bode imela dne 9. rožnika pri večernicah poučno predavanje pri čebeljaku g. Alojzija Korošak pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Predaval bode gosp. potovalni učitelj Ivan Jurancič. Vabimo vse cene, ude in sploh vse čebelarje gornjeradgonskega okraja k obilni udeležbi. Upati je, da se bude društvo uspešno razvijalo, osobito, ker imamo sedaj pravila od c. kr. namestništva v Gradiču potrjena.

Slovenjgraški okraj.

s Čudno! Pred ožjo volitvijo je pisal celjski list „narodnih“ piskačev, da bodo v okraju Šoštanj-Slov. Gradec socialdemokrati volili Ježovnika. Znan je pa tudi, da so Nemci in nemškutarji šli enoglasno za „narodnega“ Ježovnika. Torej socialdemokratom, Nemcem in nemškutarjem se ima zahvaliti Ježovnik za svoje poslanstvo. In ravno v tem okraju ni bilo nemškatarskega kandidata! Res čudno! Ježovnik je pač spremenil svojo narodno dušo v — napredno, in v naprednem loncu se lahko kuha različna zmes! Kako bo Ježovnik zastopal nasprotno si koristi svojih volilcev, nam je seveda uganka. Ježovniku pa tudi!

s Kdo je dejelni odbornik Robič? Glavno sredstvo pri agitaciji Narodne stranke je bila hudobna laž. Na podlji način so agitatorji lagali ljudstvu, da je g. Robič penzioniran duhovnik. Zlasti na nepošten način se je trosila vest med volilci, da Robič hoče le še dve leti biti državni poslanec, po tem času dobi kot večletni poslanec veliko penzijo, katero bode moral plačati njegov okraj, če ga voli. Kmetje, le presodite sedaj vse te laži, saj: veste, da še nikdar ni dobil kateri župan, ali drugi, ki opravlja javne službe, nobene penzije. Najostudnejše je pa razširjanje laži, tičeče se njegovega zasebnega življenga. Kmetje so vprašali zastopnike Kmečke zveze, če je res, da je Robič že 4. leta ločen od svoje žene, da živi v divjem zakonu itd. Vsakdo pozna Robiča in njegovo naravnost vzorno družbinsko življenje, družbinsko srečo, pošteno, dobro ženo, in vrle odrasle otroke! Gnušiti se mora človeku tako sredstvo! Toda vse te lepe lastnosti so posneli agitatorji iz svojega laži lista — „Narodnega Lista“! Sram vas bodi!

s Zgodnja smrt. Dne 31. majnika je umrl v Dovžah 28letni vrtlj mladenič Mihail G a Š p e r. Umrl je na vnetju pluč. Zapušča žalostno mater, dva brata in dve sestri. Sveti mu večna luč!

s Smartno ob Paki. K dopisom v št. 29 „Slov. Gospodarja“ moramo zabilježiti, s kakšnimi sredstvi se je še tukaj agitiralo za Ježovnika in ruvalo proti Robiču. Vošnjakov fant iz Šoštanja je na liberalnem shodu pri Jurčku navzočim natvezil, kakšno plačo ima Robič kot profesor in da, akb izvolimo Robiča, bo moral kot profesor dobiti namestnika, katerega bodo morali kmetje plačati. Nekateri liberalni agitatorji so lagali, da ako bode Robič izvoljen, bode „organist vlekel“ penzion! Dalje so ljudem lagali, z namenom, da bi jih pri ljudstvu očrnili, da bodo g. kaplan, organist in še par drugih kaznovani z zaporom od 6 tednov do 6 mesecev, ker so neki delili neke listke. Nobeden omenjenih pa ni bil niti tožen, niti ni dobil nobenega poziva k sodniški razpravi. Sram vas bodi, grdi lažnjiveci! Razvideli smo tudi, kakšni suroveži

so pri Narodni stranki. Naši pristaši niso bili nikjer varni pred temi ljudmi. G. župnika in g. kaplana je nek pijača po noči nesramno zmerjal. Radovedni smo, koliko pijača je dobil za ta čin. Ko so se vračali od Ježovnikovega zmagovalja iz Velenja, je neka ženska pred kaplano klical: živio Ježovnik, misleč, da bode g. kaplana kar kap zadela. Posebno sta se za Ježovnika pehala kamnoseka Jožef Kolenc iz Gorenj in Alojz Super iz Slatin, katera se kaj rada smučeta okoli gg. duhovnikov, kadar je za oddati kakšno kamnoseko delo pri cerkvah itd. Kako se je pa postopalo glede volilne komisije pri ožji volitvi, bomo še govorili na drugem mestu. Vi pa, vrli paški zavilci, si dobro zapomnite vso liberalno delo in zvijače, posebno glavne kolovodje. Ne žalujte, vrli volilci, čeprav smo propali, kajti prišel bo dan povračila, da boste vrnili vse z obrestmi. Delujte neumorno za Kmečko zvezo in podučujte nevedneže, kažite jim liberalce v vsi njihovi nogoti in prišel bo čas, ko se budem mi veselili, liberalizem pa bo ležal v prahu pred nami, strit in potepen.

s Smartno ob Paki. Da ni bilo na volišču predolgočasno, so nam liberalci skrbeli za začavo. Naši volilci so namreč zagledali v volilni sobi neko osebo moškega spola, ki je imela pri srajci rokave zavilane visoko čez laket, izpod čela pa so se bliskali hudi pogledi. Nekateri so menili, da je gotovo kakšen Ježovnikov „ksel“, ki je prišel kupovati teleta. Pozneje so šele spoznali, da je to znani Klinar iz Ročice. — Ugibali so, zakaj ima tako zavilane rokave, pa jo je uganil eden rekoč: Tisto strašno pošast klerikalnega zmaja hoče zadaviti in ga pojutnati. Nastal je silen smeh! Posebno zabavo so imeli s šoštanjskim Volkom, kateri je na volišče za roko privlekel nekaj človeka. Slišati je moral med velikanskim smehom takšne, da jih bode pomnil nekaj časa. Ker je pa hvaležnost lepa lastnost, zato se mi liberalcem za prijetno zabavo lepo zahvaljujemo.

s Škale. Minola je volitev, ki je za nas izpadla neugodno in sicer 85 glasov nasproti 152. Naše stanje je bilo skrajno neugodno. Združilo se je vse zoper nas. Vse je vodila ista misel: Boj klerikalcem, proč z duhovnik. Nič se jim ni zdelo presramotno, da le dosežajo svoj namen. Središče njihovega delovanja je bila gostilna pri Dolfu. Pregovor pravi, da kjer si Bog hišo postavi, tam si vrag prostora išče. Tukaj je pa celo v cerkveni hiši našel kaj varno zavetje. Ves čas, kar se je razvijal volilni boj, so se tukaj zbirali najhujši kričači ter si mazali jezike in bistriči um z onim hudičevim oljem, zlasti ob nedeljah, posebno o binkoštih praznikih, ko se je bližala ožaja volitev. Ko je zvon farne cerkve klical vernike k službi božji, se je zbirala ta čudna zmes v cerkveni hiši. Med tem ko je organist prepeval v cerkvi slavo božjo, je njegova boljša polovica doma pridno stregla svojim pivcem. Kadar pa je ljudstvo zapustilo hišo božjo, se pa je začela agitacija. Tedaj so začeli razširjati razne laži, ter so opisovali Robiča kot najhujšega trinoga in hudodelca, ki hoče uvesti tlako in Bog ve kaj vse. To ti je bil volilni shod od ranega jutra do poznega večera. Najbolj so se odlikovali R. in V. od Sv. Brica in eden iz Plešivca. Gorje pa onemu, ki bi hotel temu kaj ugorjati. Ni bil več varen svojega življenga, še manj pa poštenja. Toliko laži, obrekovanja, pa tudi pohujšanja se je že težko kedaj izvršilo, kakor sedaj. Gospod Ježovnik naj ne bode preveč ponosen na svoje volilce. Ni čuda, da so se jeli trezno misleči ljudje izogibati te hiše, ker niso imeli miru pred temi rogovileži, posebno oni, kateri so se očitno pokazali kot pristaši Kmečke zveze. Da je tudi od domačih mnogo zaviljalo, kaže to, da se je reklo nekemu sinčku Robičevega volilca, ko je prišel na binkoštno soboto po blagoslovljeno vodo, da naj le k Robiču gre po njo. Fantič jo je brez voče pobrisal domu. Prepričan sem, da bode cerkveno predstojništvo ustreglo želji poštenih župljanov ter odstranilo toliko počujšanje iz cerkvene hiše.

s Brezno ob kor. žel. Dne 9. junija t. l. (3. nedeljo po binkoštih) bomo potegnili tukaj tri nove zvono v stolp farne cerkve.

s Mislinja. Med tem, ko so bile priprave za ožjo volitev, so naši žandarji hodili po hišah Robičevih volilcev ter preiskovali s svojo znano strogostjo, kdo in kako se je pri njih agitiralo. Hodil je z njimi tudi mislinjski župan. To je bila seveda izvrstna agitacija za Ježovnika. Smo to dobro zapazili in čutili pri volitvi. Za svojimi pivskimi bratci seveda niso nič stikali, dasi je nasprotna stranka uprizorila najstrastnejšo in najnasilnejšo agitacijo. Kdo pač se ne bi pri tem spomnil znanih besed: „Kaj vidiš smet v očesu svojega brata, bruna pa, ki je v tvojem očesu, ne zapaziš? Izderi najpoprej brun iz svojega očesa in potem glej, dajizdereš smet iz očesa svojega brata.“ Poslanci, vprašajte na Dunaju, ali je to res v smislu c. kr. vlade, da se mirnim državljanom pošiljajo žandarji za petami, če se poslužijo volilne pravice, strasti rogovileži pa smejo počenjati karkoli se jim zljubi!

s Bralno društvo v Škalah ima v nedeljo dne 9. junija izven redni občni zbor ob 3. uri popoldan (po večernicah) s sledenim vzponom:

1. Pozdrav in nagon.
2. Volitev odbora.
3. Razni predlogi in nasveti.

Odbor.

Konjiški okraj.

k Namesto domov — v večnost. Alojzij Šepic, sin ugledne rodbine iz Žabje Vasi pri Novem mestu,

trajno odsoten pri svojem stricu v Konjicah, si je záželel, da pride o binkošnih prazničnih obiskat svoje roditelje. Sestra mu je šla nasproti do Ljubljane. Prijevo prazniki, roditelja doma čakata in čakata, a ni nobenega. Polastila se je staršev čudna nemirnost, kar pride v ponedeljek brzojavka, da je sin nagloma nevarno obolel. Kmalu za to brzojavko sledi druga: Sin je umrl. — Kakor izvemo, si je pokojni Šepic dal pred kratkim izdreti zob. Vsled izrednih okolnosti je sledilo vnetje možgan. Sin je slutil nevarnost, zato je záželel še enkrat videti svoje drage doma, a ta želja se mu ni izpolnila. Kratko pred nameravanim odhodom je nastopila kriza, ki se je končala s prerano smrtnjo. G. Šepic je bil 36 let star in zapušča ženo in petero nepreskrbljenih otročičev.

Celjski okraj.

c Kaplan Janečič v Žalcu je pri „Narodnem Listu“ posebno priljubljen, menda zaradi preklicev, ki jih morajo priobčevati pristaši Narodne stranke. Ker se bori „Narodni List“ za poštenost, v javnem življenju, za to prinaša v zadnji številki tudi lažnje in veste, da je dr. Janečič s svojim kolegom dr. Korošcem agitiral na sejmu v Laškem kakor mešetar. Dr. Janečič in dr. Korošec na sejmu sploh nista bila skupaj in dr. Janečič ni na sejmu nič agitiral. Resnicoljubna „Domovina“, naredi vendar enkrat tudi „Nar. Listu“ pridigo, ker tako grdo laže.

c Napredni računarji znajo pa svojo stvar slabu! V štev. 60 je „Domovina“ dala Vodopiučtu celih 144 glasov. „Domovina“, poglej v svojo 56. štev. Tam jih ima pa 345! Računarji pri „Domovini“ so hodili gotovo v šolo pri onih liberalnih učiteljih, ki se borijo za zmago napredne misli, pa pozabijo pri tem na zmago — pedagogike!

c Napredno suknjo je oblekel zopet — Rebek. Bil je skupni slovenski kandidat, in mnogi podkritosrčni ljudje so — verjeli. Sedaj po volitvah se pa Narodna stranka lahko smeji taki lahkovnosti, saj so dr. Kukovec kot najnaprednejši vseh naprednjakov izrekli Rebeku zahvalo in priznanje, da se je trudil priti venec zmage na zastavo napredka in neodvisnosti. Kot ključavnica je imel Rebek gotovo častno nalogu — pripajati venec z — žreblji. Tisti pa, ki so si izmislili, da naj bo Rebek kandidat, so Rebeku pripeli venec druge — blamaže, kajti ravno liberalni somišljeniki so ga izdajalsko pustili na cedilu ter rajši delali proti Kmečki zvezi, nego proti Markhlu in za Rebeku.

c Ljudomili Fridrih je na shodu dne 26. maja govoril zopet odlomke iz svojega starega govorja. Za počet.

c „Savinjčanu“ v 60. številki „Domovine“ boidi povедano, da izgleda zmaga svobodne volje svobodnih mož drugače, kakor Roblekova zmaga. To je zmaga nasilstva s pomočjo nemškutarije. In če „Savinjčan“ hiti mimo in preko duhovnikov samozavesten do ciljev, katere si je stavil, ga že moramo opomniti, da je njegov cilj, ki si ga je stavil — pobijanje oken!

c Izgubil se je 24. aprila t. l. 14letni Janez Štuklek, sin posestnika v St. Stefanu pri Šmarji. Šel je z materjo v Celje, tam se je zgubil in ga še dosedaj niso našli.

c V potoku utonila je triletna deklica zakonskih Martina in Ane Kocjan pri Sv. Emi.

c Igla v želodcu. Hči cestarja, Matilda Mozer na Frankolovem, je pretečeni teden iglo požrila, ko si je že njo zobe trebila. Po nesreči ji je zdravnika v goltanec in naprej v želodec, kjer je oblezala. Zdravniki celjske bolnišnice, kamor se je podala, pa so izjavili, da bo šla igla brez škode naprej.

c Celje. Po končanih volitvah bi „Domovina“ rada bila sila — mirna. V svoji 60. številki se je pa gotovo zmotila. Piše namreč, kakor da bi krščansko časopisje bilo krivo „divjega volilnega boja.“ Namesto klerikalno bi naj „Domovina“ zapisala liberalno, pa bi govorila enkrat resnico! „Domovina“, spomni se na volilni boj v Savinjski dolini in drugod! S kako slastjo si pa pripovedovala, če je bil kak shod Kmečke zveze razbit! To je menda reformno delo! Hinavščina!

c Marija-Gradec pri Laškem. Državnozborske volitve so se v naši občini sijajno izvršile. Kandidat Slovenske kmečke zveze je dobil že pri prvi volitvi 381 glasov, Roš 13, Cobal 19, Moscon 1 glas. Pri ožji volitvi 23. maja je dobil kandidat Kmečke zveze 451 glasov, torej 70 glasov več nego pri prvi volitvi, Roš pa komaj 6 glasov, ceprav so za njega agitirali laški liberalci. Mnogo volilcev, kateri so prej za Roša agitirali, so sedaj Benkoviča volili. V petek dne 24. maja popoldne, ko se je izvedelo za izid volitve, so začeli pristaši Slovenske kmečke zveze na več krajin strelijeti; pri Sv. Miklavžu, na Globokem pri Rimskih toplicah. Tudi v smeri proti Zidanem mostu se je slišalo strelijanje. Tudi nasprotniki so mislili za slučaj Roševe izvolitve strelijeti. Ko so izvedeli za izid volitve, bili so zelo poparjeni. Pregled po posameznih občinah brežiškega, sevnškega in laškega okraja nam kaže, da je dr. Benkovič dobil pri nas največ glasov.

c Kokarje. Dne 23. m. m. je umrl naš vrl župan g. Jernej Šestir. Bil je neustrašen zagovornik narodnih pravic! N. v. m. p.! V njegovi trimesečni bolezni ga je nadomestoval prvi občinski svetovalec g. Ivan Zajc, ki je deloval v smislu g. župana.

c Frankolovo. Nismo mislili, da Vas bomo moralni, g. uređnik, tako kmalu obiskati, kot smo obljubili, pa nam znani dopisnik „Domovine“ ne da miru.

V št. 61 nas spet draži in izziva, a mu vendar ne bomo odgovarjali na njegove priesnice o „nabitih topičih in zaspano gorečem kresu“, katere reči je bojda nekje gori v Lipi videl, to je preotroče in ni vredno odgovora, pomenimo se rajši nekaj drugega! Volitve so končane in pričelo se bo delovanje po namenih raznih strank. Govorniki na volilnem shodu Narodne stranke pri nas 9. maja niso ne besedice črhnili o svojem programu, ker bi bili ljudstvo od sebe odvrnili, katerega so le razburjali in po duhovščini klestili. Vam ne svetujemo, g. frankolski dopisnik, tukaj pri nas izvajati program te, stranke, ki neki hoče na vsaki način nam kmetom na noge pomagati, če ne bo šlo drugače, pa s kamenjem, poleni in revolverji. Vam svetujemo, opustite te neplodno izzivanje, da ne objavimo Vašega imena, da se bo daleč na okoli vedelo, kdo zna tako izvrstno neresnico pisati in mirne ljudi izzivati; torej bo bolje, da se poprimete programa Kmečke zveze, in Vas pozivamo, če imate kot pristaš Narodne stranke res veselje, kmetu pomagati, da takoj začnete z nami vred: Buditi in razširjati samozavest kmečkega stanu, gojiti ljubezen do domače grude in ohraniti njegove dobre navade, vzbujati med kmeti zavest vzajemnosti in jih prepričati, da se morajo boriti vsi za enega in eden za vse, braniti kmečki stan pred vsemi nevarnostmi, ki pretijo njegovemu obstanku in njegovi moči; če boste to storili, vam bomo z veseljem rekli „gospod“, kar neki tako radi slišite. Vam vdani Frankolski fantje.

c Vojnik. Tukaj je umrl dne 30. m. m. umirovlen nadučitelj g. Radoslav Škofle k. N. v. m. p.! **c Šmarje pri Jelšah.** V Predelu so se igrali dne 23. m. m. okoli poldne otroci Vincenca Kosak s Šibicami in so pri tem vžgali svinjski hlev. Ko je 15-letna hčerka zapazila nesrečo, hotela je skočiti v ogenj. Z veliko težavo so jo zadržali. Zbežala pa je od hiše in je še do danes ni domov. Svinjski hlev in gospodarsko poslopje je popolnoma zgorelo. Zgorelo so tudi vse svinje. Požrtvovalnim sosedom se je posrečilo rešiti hišo, ki je že začela goreti.

c Šmarski okraj. Licenciranje in premirjanje bikov murodolskega plemena za Šmarski okraj se vrši v sredo dne 12. junija ob 8. zjutraj na živinskem sejmišču v Šmarji.

c Sv. Florian pri Rogatcu. V nedeljo dne 9. junija obhajamo pri nas znamenito slavnost. Po večernicah se bo v novi mežnariji s primernim nagovorom slovesno otvorila bralna soba. Na to bode pri g. Vizovišku na vrtu — pri slabem vremenu v hiši — prosta zabava s tamburanjem in petjem, s šaljivo pošto itd. K obilni udeležbi vabi odbor bralnega društva.

c Sv. Magdalena v Savinjski dolini. Pretečeni teden prejela je podružna cerkev sv. Magdalene dve krasni svetilnici za procesijo sv. Rešnjega Telesa. Pripravila jih je blaga gospa Terezija Plikl, trgovka v Št. Pavlu. V imenu priljubljene patronke in cele okolice izreka blagi dobrotninici za ta velikodusni dar cerkveno predstojništvo najprisrčnejšo zahvalo in tišočero Bog plati!

c Iz Savinjske doline. Vsakega domoljuba je navdušilo poročilo, kako so kranjski naši bratje porazili in poteptali liberalizem v vseh desetih volilnih okrajih na deželi, in celo edini liberalni mandat v deželnem stolnem mestu v Ljubljani spravili v nevarnost. To so junaki, zavedni in odločni. Skusili so si pač že dovolj, kaj so liberalci, zato so jim hrbet obrnili. Pa izvrstno so organizirani. Odtod njih sijajna zmaga. In pri nas na Štajerskem, osobito v Savinjski dolini? Bomo li mi pobirali ostanke puhlega kranjskega liberalizma? Je-li res zmagala liberalna, protiverska misel? Zakaj pa se potem pošteni kmečki volilci Roblekovi tako silno branijo priimka „liberalci“? Saj se je sam Roblek otresal Narodne stranke in izjavil, da ni njen kandidat. Slaba roba mora biti liberalizem, da se ga sramujejo pred poštenim vernim ljudstvom in ga zakrivajo pod plaščem „neodvisnih“ kmetov. Temu hinavštvu se ima liberalna stranka zahvaliti za zmago, ne pa liberalni ljudski volji. Pa poglejmo si to „neodvisnost“ bolj natanko. Ali ste, g. Roblek, res tako neodvisni od mladih častihlepih dohtarčkov celjskih? Popolnoma v njihovih rokah ste. Za zdaj ste jim bili ravno dobro došli, da boste na Dunaju to govorili, kar Vam bodo v Celju narekovali. Ko pa se bo tem ljudem zdele pšenica dovolj zrela, bodo Vas strmoglavlili — ako sami ne odstopite — in skušali povzdigniti enega izmed svoje srede na poslanški tron. Neodvisni ste? Lepo se Vam bodo zahvalili liberalni učitelji, kramarji in drugi, ki so si toliko črevljiv razstrgali in koles potrli v agitaciji za Vas. Od njih ste odvisni. Odvisni ste od tiste druži, ki je Vam v blagor piskala, tulila in krulila najraje okolu farovžov in kapljanij, pobijala okna, sramotila zasluzne sivilske duhovnike, širila pamflete, krokala sramotilne pesmi in tisočkrat ponavljala „Živio Roblek.“ V tej čedni družbi smo videli poleg mlaude „inteligence“ vse po širini dolini znane šnopsarje in pretepače. Hvale ste dolžni tistim svojim zvestim pomočnikom, ki niso pustili protikandidata, moža visoko izobraženega in vseskozi poštenega, niti do besede. Dobro so vedeli, da ste drugače Vi zgubljeni. Zahvaliliti se imate za Vašo izvolitev vsem listom in osebam, katere so trosile laži o osebi dr. Povaleja, ki so ga po otročje psovali kot „financarja.“ Taka je ta liberalna neodvisnost. V naših vrstah smo res neodvisni, olikani, dostojni — nasprotna stranka pa je bila menda najbolj podivljana v celi Avstriji. In če so se tej posuroveli stranki vendar še tudi dostojni ljudje pričrtili, bila je vzrok beseda „hmelj“, s ka-

tero so slepili liberalci. No, v tem oziru se tudi mi veselimo Roblekove zmage, kajti sedaj smo zagotovljeni, da bomo skozi 6 let hmelj prodajali vsaj po 4 krone. Bo vendar nekaj dobrega, kajti ako bi bil dr. Povalej zmagal, bi moral hmelj kar populiti. S takimi oslarijami je delala liberalna stranka — tema in laž je bilo njeno orodje. Ali Vas je kaj sram, mračnjaki? Našim poslancem priporočamo, naj na Dunaju malo razjasnijo, kako strogo se je raynalo letos po ostri novi volilni postavi. Do Slovenske kmečke zveze pa se obrnemo s prošnjo in zahtevo, da vso svojo skrb obrne Savinjski dolini, naj tukaj priredi pogosto zborovanja, ljudstvu prižge pravo luč, in mu po kaže, kdo je njegov priatelj, in kdo se že z njim le norčuje. Edino, kar se imamo od sovražnika naučiti, to je njihova delavnost. Agitirati znajo. Seveda jih mi ne moremo v vseh rečeh posnemati, ker mi smemo rabiti le poštenje pripomočke. Kruta sila vladala le kratko časa. Volilca za uho na volišče vleči in v rebra suvati, rekoč: „Ti bom pokazal, ali boš neodvisen ali ne“ — taka neodvisnost ima kratek obstanek. Prihodnost ima naša stara katoliško-narodna stranka. Liberalci ste nam vsili „kranjski“ preprič, pri prihodnjih volitvah Vam bomo po „kranjsko“ odgovorili!

c Dol pri Hrastniku. G. kaplan Jakob Gašparič nam piše, da ni bil z Nemci pri volitvi v nikaki zvezi in da ni dajal Nemcem nikakih obljud, torej je dotedno poročilo liberalnih listov zlagano.

c Bočna. Tudi pri nas so liberalci grdo agitirali. Morem so kar iz rok trgali glasovnice. Neki liberalni agitator je celo mirno idočega g. kaplana na cesti napadel. Kaj bo, če bo Narodna stranka še nadalje tako omiko širila?

c Rečica. G. Ivan Matek v Spod. Rečici nam pošilja z ozirom na notico v št. 28 popravek, v katerem pravi, 1. da ni res, da bi posojilnica vsako leto zborovala ob nedeljah ampak da je lansko leto zborovala na delavnik; 2. da ni res, da se zaradi tega zboruje na delavnik, da bi bilo manj udeležbe, ampak zaradi tega, ker se je to sklenilo v odborovi seji.

c Trbovlje. Dež za solnecem mora biti, za veseljem žalost priti. Resničnost tega pregovora se je pokazala pri nas ob volitvah. Solnce bližajoče se Roševi zmage je sijalo našim liberalcem in demokratom, a dan po volitvah je prišel mrzel curek, brzojavka iz Brežic, da je Roš propadel. Veselje se je hipoma spremenilo v največjo žalost. Roševi liberalci in Cobalovi socialdemokrati so se sicer pred volitvami grižli kakor psi ter si dajali naigrše priimke. Liberalci so imenovali Cobala drznega in surovega, očitali mu, da je ob zadnjem štrajku delavce sramotno pustil na cedilu, da ni storil za delavce nič drugega, kakor nadlogo in revščino, pisali so, da se je Roš za delavce mnogokrat bolj možato potegnil, nego delavska voditelja Linhart in Cobala itd. Seveda tudi socialdemokrati liberalcem niso ostali dolžni odgovora. Kristian, Siter, Cobal in drugi so jih obdelovali, da so se celo nam smilili. Parkrat so moral Roševci kar odkuriti s shodov. A prišla je ožja volitev. Šlo je za to, ali volimo krščanskega kandidata, postavljenega od Kmečke zveze, ali liberalnega Roša, postavljenega od celjskih dohtarjev. Celjski stari in mladi dohtarji so štajersko politiko tako zavozili, da jim pri nas noben kmet več ne zaupa. Zato pa si niso upali postaviti za kandidata kakega doktorja, ampak postavili so „kmeta“, da bi tako presleplili ljudstvo. Komando nad dvema svojima kandidatoma, ki sta prodrla, obdržijo pa sami, iz Celja vodo Ježovniku in Roblek ukažovali, kaj smeta govoriti v državnem zporu. Pri nas pa so postavili „kmeta“ Roša, ki te gre tožiti, če mu rečeš „kmet.“ Toda on je bil tako kratkovid, da je šel v to past, katere so se pametnejši kmetje kakor Janečič, Starkl in drugi lepo izognili. Roš je bil uverjen, da zmaga že pri prvi volitvi nad „črnimi hudiči“, a ko to ni šlo, se je ponižal in lepo prosil socialne demokrate, naj mu pomagajo pri ožji volitvi. In zgodilo se je. Liberalci in demokrati, ki so se prej gledali kakor pes in mačka, so postali naenkrat debeli prijatelji. Ker se je šlo za boj proti krščanstvu, so šli skupno na volišče proti dr. Benkoviču. To prijateljstvo pa je trajalo samo do izida volitve; zdaj je že nehalo.

c Laški okraj. (Po volitvah.) Zadnje volitve so bile pri nas sicer zelo burne, a imajo za nas vendar tudi nekaj dobrega. Pokazale so namreč v prav svetli luči naše nasprotnike, pa tudi politično zavednost in zrelost našega ljudstva. Roš je kančirale preko Kmečke zveze in kršč. delavcev, prisegel je na brezverski program Narodne stranke in četudi je na svojih shodih povdarjal, da je katoličan, je vendar moral pasti. Z ogorčenostjo se je vprašal slovenski kmet, ali je to tisti Roš, za katerega smo šli pred leti pri deželnozborskih volitvah vsi v boj, ali nam sedaj s tem kaže svojo hvaležnost, da se je vpregel v liberalni jarem celjskih dohtarjev? Seveda je bil Roš zmage popolnoma gotov, posebno pri ožji volitvi, saj se je delalo zanj noč in dan na vse pretege. Sam je pisal prosilna pisma na vplivne može, da bi ga podpirali ali vsaj ne ovirali. Njegovi agitatorji so kar preplayali celi celjski okraj, prosili, lagali in silili volilce, naj volijo Roša. Pa naš kmet je stal neomajan kakor skala. Da bi vendar le prodril, padel je Roš na kolena pred Cobalom in Siterjem in ju za božjo voljo prosil, naj se ga usmilita. Prej tako visoki, narodni Roš se je ponižal tako nizko, da je iskal pomoči in zveze pri nenarodni demokraški stranki. Mi se temu itak ne čudimo, saj vemo, da Roš nima nobenega trdnega političnega prepričanja; sedaj je klerikalec, sedaj liberal, sedaj celo socialdemokrat, kako pač ravno na-

nesejo razmere. Njemu je samo za osebno čast. In tak mož ni za politiko! — V čudni luči so se tudi pokazali socialdemokrati. Pri prvi volitvi so vpili na ves glas: Roša nikdar, tega trinoga! On je sovražnik delaveca! Pri ožji volitvi pa so bili z malimi izjemami vsi za njega. Kakor drugod po Avstriji, tako so tudi tukaj pokazali, da so zoper vsako stranko, ki ima na svojem praporu zapisano tudi sv. vero, da torej niso delavska, ampak protiverska stranka. Radi jim to odpuščamo, vsaj jih poznamo, vendar pa smo od njih zahtevati več politične odprtostnosti, da v volilnem boju na svojih shodih ne povdarijo lažnjivo, da niso proti veri. V Hrastniku se je po padcu Roševem nek socialdemokrat škodoželjno izrazil: „Naj le prokletim paurom vse toča pobije, ker so tako zabit! Dobro, da vas spoznamo tudi od te strani! Ko bodo zopet volitve, le pridite agitirat k nam, vam bomo že primerno odgovorili! Ko je bil pred več leti Štrajk, in so vas vojaki podili in iskali po vseh hribih, takrat je bil kmet dober za vas. — Tako živahnih in viharnih volitev še ne pomni naš okraj. Po prej je bil naš kmet nekako plah, bojazljiv, veliko jih je ostajalo doma, češ, bodo že brez mene naredili. A letos bi morali videti naši ljudi, kako so se zanimali za volitve, kako je bil skoraj vsak naš pristaš neumoren agitator za našega poslanca. Dobro je razumel vsak tok časa, spoznal, kdo je za in kdo proti njemu. Zato ga ni mogel pregoroviti za drugo stranko noben še tako sladki in nobel agitator. In s kmetom je šel roko v roki krščanski delavec. Lahko rečemo, da na dan ožje volitve ni ostal doma noben naš volilec. V občini Sv. Krištof se je pripeljal s hribov z voli na volišče star kmet. Ljudje so ga s solzanimi očmi pozdravljali z živoklici. Drugi je prišel dobro uro daleč volit, pa ni smel voliti, ker je izkaznico pozabil doma. Pa junak se ne vstraši, gre domov po izkaznico in gre drugič volit. V neki drugi občini je prišel s hribov pol drugo uro daleč volilec na volišče po dveh palicah, ker se je bil vsekak v nogu. Ni mogel vzdružati doma! Čast takim zavednim možem! — Dne 24. m. m. po volitvah pa smo pričakovali z natepo nestrnostjo, kje bo prej pošlo: na Hrastniku pri Rošu, ali na bližnjih hribih — pri naših pristaših. Nikdo skoraj ni mogel delati, s strahom smo drug drugega izpravevali, kdo je zmagal. Na vse zgodaj so prišli hriboveci v dolino, da bi izvedeli izid volitve. Sele okoli druge ure popoldan zagrmel je prvi strel prav blizu Hrastnika, ki je celo okolico kar elektriziral. Že so mislili ljudje, da je počilo v Hrastniku in iznanilo zmago Roševu. A sedaj zagrmil drugi in tretji strel pol ure više nad Hrastnikom, bilo je na Dolu. Ljudje so si oddahnili in kmalu so odmevali hribi in doline navdušenih vzklikov: živio Benkovič! In ta glas je šel od vasi do vasi, spremiljan od mogočnih strelov po celem našem okraju. Roševi kanoni pa so, čeravno „šarf naladan“, žalostno molčali. V Trbovljah so imeli lesene kanone že nabite in dedca iz slame, ki bi naj predstavljal Benkoviča. Mislili so narediti veliko ljudsko veselico, pri kateri bi z lesenimi kanoni streljali na propadlega Benkoviča-slamnjaka. Pa kolo krute usode se je zasukalo drugače. Slampati mož je moral v koš, in koš so dobro zadelali — do prihodnjih volitev.

c Strele je ubila v Št. Pavlu pri Preboldu dve kravi v hlevu, dekle pa, ki je molzlo, samo omamila.

k Bezina. Tukaj smo dobili poštno oddajalnico, kamor prinese poštni pot vsak dan pošto iz Konjic.

Brežiški okraj.

b Zvezo z brežiškimi Nemci so sklenili posamezni pristaši Narodne stranke za ožje volitve. Vsi Matheisovi uslužbenci, vsa policija, brežiški župan, čuvaj, sploh vse je celi teden agitiralo za Roša; plakatov za Roša je kar mrgolelo po Brežicah. Pristaši Narodne stranke, ki se večkrat bijejo ob svoja narodna prsa, so imeli dolge pogovore z nemčurji radi agitacije! Baron Moscon je komandiral svoje odvisne volilce, naj volijo Roša. „Narodni List“ naj raje svoje pristaše prime za ušesa in jih opomni na njih narodne dolžnosti, kot da laže o dr. Benkoviču in mu očita zvezo z Nemci.

b Planina. Narodna zavest se je v največje veselje vsakega rodoljuba vzbudila tudi na naši Planini. Poprej kot nemška trdnjava znani „Montpreis“ se je tekom zadnjih let prelevil v slovensko zavedno Planino. Da napredujemo, pokazali smo pri zadnjih volitvah, ko smo vse trezno misleči oddali svoje glasove kandidatu Kmečke zveze. Da je tukaj nekaj zasepljenih privržencev nemškatarskega „Štajerca“, to nas ne razburja: upamo, da se bodo s časom spamovali. Imamo seveda tudi nekatere zveste pristaše nove dohtarske stranke. Toda ti ne pridejo niti v poštov. Le poslušajte, kakšni duševni revčki so to. Pred volitvami so poklicali svojo nadobojne bodočnosti Roša, a na shodu niso našli niti enega zmožnega v svoji sradi, da bi ga izvolili za predsednika in naprosili so ti čisti narodnjaki v tej silni zadregi nemškega hajlovcu, da jim je vodil zborovanje. To je nekaj. Slovenske Narodne stranke zborovanje, pa nemški hajlovec predsednik. Sramota! A pokazat je treba svojo korajož v drugič. Napovedal je shod dr. Benkovič. Treba ga je razbit, so sklenili zajeje junashki narodnjaki. Toda kje dobiti moči? Vse ljudstvo v taboru Kmečke zveze in če razgrajamb, nas utegnejo drugi dan boleti glave! Par hlapcev, podkupljenih s pivom, pa tudi ne izda. Že so obupali na uspehu, a

kar naenkrat v odločilnem trenutku pride pomoč. Zvesti pristaši iz Celja, Jurkloštra, Zabukovja, Kozjega, St. Vida jim priskočijo. Poveljstvo za razgrajanje se podeli zopet nemškemu hajlovcu Kutlerju. Komaj začne dr. Benkovič pred stotinami zavednimi kmetov razvijati svoj program, že da mojster Kutler znamenje. Začno žvižgati, kričati kakor nesramne barabe, skušajo tudi vdreti v dvorano, a trdne kmečke pesti jih postavijo na zrak. Kričali so potem zuhaj in nič jih pri njihovem rokovnjaškem delu za narod ni zadrževalo, celo spoštovanje pred mrličem ne, ki je ležal v sosedščini na mrtvaškem odru. Izostati seveda tudi niso smeles nekaterje frajle, ki niso imela najnejšega opravila, kot da Kutlerja najete pijance hujskati, naj kriče. A pošteno so jo skupile. Ko so začele metati krajarce v automat, jim je odločen kmet pošteno zbrusil. To je pomagalo. Toda dobro je to za nas, sedaj saj poznamo oliko svojih nasprotnikov. Mi pa gremo preko njih naprej. Naš vzor je Kmečka zveza, te se bomo oklenili. Privandranim kričačem pa svetujemo: obnašajte se pošteno, drugače bomo mi napeli druge strune.

b Št. Vid pri Planini. Še le pred par tedni ustanovljeno tukajšnje bralno društvo dobro uspeva. Prihodnjo nedeljo priredi svoj prvi ponučni shod. Večko navdušenje vlada tukaj radi sijajne zmage dr. Korošca. Kisle obraze delajo le tri frajle, kaferje so vse svoje liberalne moči napenjale, da bi priboril zmago Žurmanu. Nabijale so lepake, delile „Narodni List“, ter po cesti metalne in kakor sitni jud ljudem vsljedvale lažnjive, našega poslanca sramotilne letake in brošure. Kmetje si bomo to dobro zapomnili; pride še čas plačila. Le ne domisljujte si, da ste ravno vse modrost pile z veliko žlico, ampak že tudi mi kaj beremo, mislimo in razsodimo, kaj je prav. Če vam ni za nas, pa pojdate, odkoder ste prišle, mi potrebujemo le take, ki imajo sreča za zboljšanje našega položaja. Z vašim izzivalnim kričanjem „živio Žurman in Roš“ nam kmetom pač malo koristite. Posebno naj si to zapomni ona, ki s tem izziva po krémah na Planini celo od drugod došle naše somišljenike, in ki ne misli samo liberalno, ampak tudi tako živi. Toda le počasi, frajlice, drugače bomo govorili na drugem mestu.

Narodno gospodarstvo.

g Dobrna. Ustanovitev kmetijske podružnice na Dobrni se je vršila dne 12. majnika popoludne. Z veseljem se mora pozdraviti velika vdeležba od strani dobrnskih posestnikov. Ustanovni shod otvoril predsednik pripravljal, vga odbora g. župnik Kukovič, pozdravi navzočega zastopnika kmetijske družbe g. tajnika Juvana in g. potovalnega učitelja Goričana ter razloži, kako je po dolgem trudu prišlo do ustanovitve kmetijske podružnice na Dobrni. Na to govoril g. Goričan v znano poljudni besedi, o namenih in korištih kmetijske družbe, oziroma podružnic. Ta korist je namreč dvojna: za kmečki stan sploh in za ude kmetijske družbe posebej. Opozarja pa kmetovalce na to, da ne smejo misliti, da bo podružnica prinesla že prvi dan vsakemu kako vidno veliko krišt. Koristi pridejo sčasoma in čim bolj bo napredovalo združenje kmečkega stanu, tem večje bodo koristi. Žal, da nam ne dopušča prostor, da bi pisali obširnejše o zanimivih izvajanjih g. Goričana. Za tem se določi delokrog podružnice občina Dobrna, t. j.: župnija Dobrna in del župnije Sv. Jošta, ki spada pod dobrnsko občino. Pri vpisovanju novih udov se je oglasilo 18 kmetovalcev, tako da šteje podružnica že sedaj okrog 60 članov. V načelstvo podružnice so voljeni sami vrlji možje, ki so nam porok za uspešno delovanje podružnice. Načelnikom je bil izvoljen enoglasno kmet Jožef Verdev iz Pristove. Kot zastopnik St. Joščanov je v načelstvu kmet Valentin Mešl. G. Goričan je na to odpril svoj nahrbtnik ter izložil iz njega krasne vzorce jabolk in hrušk ter povabil ude podružnice, da si sami izberejo drevesne vrste, katere misljijo naročiti iz deželne drevesnice v Celju. Naval je bil tak, da je komaj zmagal ter zapisal vsa naročila. K sklepnu se g. župnik Kukovič vspodbuja k skupnosti; zahvali se g. tajn. Juvanu in g. Goričanu za njih trud ter sklene shod z besedami: Bog živi in blagoslovni naše skupno delo v blagor kmečkega stanu!

g Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo 5. maja je bila ustanovljena pri nas podružnica c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem. Več ko leto dni smo se potegovali za njo. Dne 23. sušca lanskega leta smo poslali prošnjo na glavni odbor v Gradec, naj dovoli ustanovitev podružnice; a prošnja se nam je odbila. Pa s tem nismo odnehalni. Oglasilo se nas je precejšnjo število h glavnih družbi kot udje, in kot taki smo zopet prosili in tokrat je šlo. 84. občni zbor v Gradcu je udobril ustanovitev, katero smo imeli imenovan nedeljni. Prišel je v ta namen glavni tajnik g. Juvan iz Gradca in g. potovalni učitelj Bele. Kmetovalcev se je zbralokokolj 50. Po kratkem pozdravu od začasnega načelnika je imel pödkljuk v vseh strokah kmetijstva g. Bele. V okrožje podružnice so se vzele slednje občine: Sv. Benedikt v Slov. gor., Drvjanja, Ščavnica, Ilova, Trije kralji, Trotkova, Osek, Ročica, Sv. Trojica, Sv. Anton, Negova, Gočova in Biš. Izvolil se je slednji odbor: predsednik Franc Zupe, posestnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor.; podpredsednik Franc Zmazek, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor.; tajnik Etbin Blenk, nadučitelj pri Sv. Benediktu v Slov. gor.; odborniki: Simon Kurbos, po-

sestnik v Drvjanji; Franc Fekonja, posestnik v Trotkovi; Tomaž Kral, posestnik v Ihovi; Franc Kramar, posestnik na Ščavnici; Valentin Lelja, posestnik v Zagajskem vrhu; Franc Kramperger, posestnik v Gočovi. Podružnica je sklenila, da bo priredila v sodnih farah predavanja, in bo pri tem nabirala nove člane. Slednjič se sklene, da se priredi prihodnjo predavanje pri Sv. Trojici v Slov. gor., na katero se bo povabil g. potovalni učitelj Martin Jelovšek. Na prej na potu stanoške izobrazbe.

Za „Družbo vednega češčenja presvetega Rešnjega Telesa“ so od 1. majnika 1906 do 1. majnika 1907 davalni: Cerkev sv. Alojzija v Mariboru 67 K 90 v, stolnica v Mariboru 172 K 50 v, Puščava 33 K 17 v, Trbovlje 16 K, Ormož 10 K, Braslovče 95 K 24 v, Sv. Tomaž 120 K 30 v, Sv. Peter pod Sv. Gorami 62 K, Buče 15 K 25 v, Konjice 85 K 14 v, Artiče 15 K, Sv. Jurij ob juž. železn. 57 K, Sladka gora 32 K, Sv. Vid pri Grobelnem 12 K, Slinica pri Celju 5 K 64 v, Ponikva 20 K, Ptuj 42 K 50 v, Grize 47 K 53 v, Dobova 44 K 20 v, Dolič 52 K, Videm 28 K 33 v, Jarenina 91 K, Sv. Kunigunda na Pohorju 64 K 40 v, Podsreda 20 K, Pameče 40 K, Sv. Ilj v Slov. gor 30 K, Sv. Rok v Selah 10 K 45 v, Žetale 20 K, Slinica pri Mariboru 45 K, Velika Nedelja 42 K, Sv. Marjeta ob Pesnici 52 K, Sv. Peter pri Mariboru 66 K 84 v, Sv. Kriz nad Mariborom 20 K, Zavrč 29 K 80 v, Friedl Cecilia 90 K 45 v, Dobje 9 K 60 v, Vuzenica 41 K 22 v, Kamnica 20 K, Brezno ob Dravi 20 K, Sv. Janez na Drav. polju 110 K, Sv. Jakob v Slov. gor. 30 K, Luče 16 K 47 v, Gornjigrad 20 K 36 v, Sv. Miklavž nad Laškim 12 K, Pukl Ana 1 K, Krebs Magdalena 1 K, Sv. Jedert nad Laškim 41 K 20 v, Sv. Jurij ob Ščavnici 67 K 44 v, Obiskovalci razstave 35 K 67 v, Bregant C. in J. 2 K, Ljutomer 92 K, Sv. Frančišek na Straži 14 K 23 v, Šebela Alojzija 2 K, Klana v Istri 60 K, Hoče 129 K, Cirkovce 26 K 48 v, Anton Puščenjak, tržan v Veržeju. 20 K, Sv. Anton v Slov. gor. 10 K, Frankočovo 50 K, Škale 18 K, Svetinje 16 K 50 v, Sv. Bolfanek 17 K 70 v, Celje 100 K, Žalec 46 K, Sv. Peter v Sav. dol. 20 K, Dobje 9 K 60 v, Sv. Marko niže Ptuja 33 K 88 v, Ljubno 20 K 38 v, Novačifta 25 K 68 v, Rečica 18 K 24 v, Sv. Peter pri Radgoni 69 K 10 v, Središče 37 K 05 v, Sv. Kriz pri Ljutomeru 38 K 28 v, Sromlje 10 K, Sv. Ilj pri Gradiču 39 K 53 v, Kapela pri Radencih 40 K, Sv. Miklavž na Polju in Kozje 15 K 60 v, Sv. Lovrene nad Mariborom 14 K, Sv. Magdalena v Mariboru 65 K 22 v, Zreče 100 K, Čadram 100 K, Rogatec 31 K, Sv. Jernej pri Ločah 60 K, Teharje 59 K, Trbovlje 36 K, Sv. Rok ob Soči 4 K 77 v, Črešnice 3 K, Remišnik 23 K, Zibika 16 K, Žusem 10 K, Sv. Peter na Kronske gori 40 K, Sv. Vid pri Planini 24 K, Solčava 18 K 12 v, Sv. Ana na Krembergu 18 K, Sv. Jurij v Slov. gor. 37 K 50 v, Sv. Rupert nad Laškim 14 K, Sv. Jurij pod Taborom 116 K, Makole 32 K, Bistrica 20 K, Spodnja Poljskava 5 K, Sv. Andraž nad Polzelo 48 K, Kebelj 40 K, Sv. Miklavž pri Wiederries 4 K 82 v, Sv. Vid nad Valdekom 20 K, Vurber 40 K 60 v, Staritrg 16 K 50 v, Sv. Urban pri Ptiju 35 K 80 v, Gornja sv. Kunigunda 8 K 34 v, Fram 18 K 64 v, Galicija 40 K, Sv. Stefan 33 K, Muta 202 K, Hajdina 38 K 84 v, Črnagora pri Ptaju 37 K 50 v, Sv. Peter in Pavel v Ptaju 40 K, Sv. Miklavž pri Ormožu 30 K, Sv. Lénaart nad Laškim 55 K 44 v, Pernice 19 K 94 v, Sv. Barbara v Halozah 30 K.

Listnica uredništva.

Dramlje, Št. Peter v Sav. dol., Zdole, Sv. Barbara pri Mariboru, Rajhenburg, Polenšak, Št. Jan pri Sp. Dravogradu, Velika Nedelja, Št. Vid na Planini: Prihodnjih! — Smiklavž, Sv. Urban, Virštanj, Sromlje, Stara cesta, Verhole, Negova: Bomo porabili prihodnjih! — Lembah: Takih poročil ne primašamo! — Rečica: Poročil o procesijah ne primašamo! Odštega pustimo pri miru!

Tržne cene

v Mariboru od 25. do 31. maja 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		18	50	—	—
rž		17	—	—	—
ječmen		17	—	—	—
oves		17	50	—	—
koruza		15	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno		6	—	—	—
slama		6	60	—	—
1 kg					
fizola		—	24	—	—
grah		—	52		

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnosti se mora priložiti znanka za odgovor.

Štampilje
iz kavčuka, modela za predtiskarje, izdeluje po ceni Karol Kerner, zlatar in graver v Mariboru, Gospodska ulica št. 15.

Pravo kmečko silovovo
in dreženke, za katerih pristrest se jamči, prodaja gospa Jerič v Karčnovi štv. 126 pri Mariboru ob graški glavni cesti. 2 (26—26)

Vino, ceno in pristno istrijansko, od prve roke prodaja Sebastian Luk, trgovec v Krini, pošta Tinjan (Antignana) pri Pazinu v Istri. Vino pošilja v sodih od ne manje kot 56 litrov za gotov denar ali s povezjem franko železniška postaja Sv. Petar u Šumi (S. Pietro in Selva). Pošte tudi rad uzorce. 50 26—28

Mizarski učenec se takoj sprejme pri A. Wiher v Mariboru, Heugasse 4. 321 (4—4)

Hiša s 4 oralimi zemlje in ciglarne se odda za 3000 gld. Maribor, Oberrothweinestrasse 72. 339 (3—3)

Nove mline za čiščenje žita vsake vrste, izdeluje po nizkih cenah in popravlja tudi pokvarjene Tomaz Kukec, mizar v Mariboru, Koroška ulica št. 81. 340 (3—3)

Držala za časopise priporoča sl. društvo v vseh velikosti P. Kotič v Celju. 343

Učenca in hlapca sprejme Jožef Dufek, licetar, Maribor. 345 (3—2)

Išče se deklica, 15—16 let starca, iz poštene hiše, zmožna slovenskega in nemškega jezika v besedi in pišavi, kot pomočnica drugi deklici v krščanski trgovini. Kje, pove upravn. „Sl. Gosp.“ 333 (3—3)

Rakete za različne veselice in slavnosti prodaja prav po ceni M. Faisz, Maribor Domgasse 5. 357 (10—1)

Za krojaški obrt učenca in pomočnika iz dobre hiše takoj sprejmem, za naročnilno in sejnsko delo. Dolo bo vedno. Jožef Verdnik, krojaški mojster v Slovenski Bistrici. 354 (2—1)

Kovaškega pomagača in učenca sprejme Alojz Kores, Maribor Koroška ulica št. 84. 353 (3—1)

Trgovina z mešanim blagom na ngodnem kraju pri stezi, tik farne cerkve v Halozah se da v najem. Več se izve pri lastniku Ivan Vindiš, Breg pri Ptaju. 352 (2—1)

Posestvo, 7 oralov skupaj, gozd, sadosnik in vrt za zelenjavno, pol ure od Maribora, ob cesti se proda. Gospa Knechtli, Počuhova Maribor. 375 (2—1)

Tri lepa posestva, pol ure od Maribora, sposobna za mlekarstvo, obstoječe iz sadosnika, gozd in njiv, se po ceni in ugodnimi pogojih prodaja. Franc Selinšek, Bankalarigasse 4. Maribor. 374 (2—1)

Cena stavbišča 15 minut od južnega kolodvora v Mariboru, za zidano vilj sposobna, se prodaja. Naslov tukaj. 378 (3—1)

Motor za plin, 6 konj. moči, zelo dobro ohranjen se po ceni proda pri Karlu Sinkovič, ključavniciarski mojster v Mariboru. 376

Dobijo se pri Mateju Hočvarju, ključavniciaru na Ragozanci pri Ptaju vsake vrste ključavnice in železne vezi posebno za kleti; nikjer se ne dobijo take kak pri meni po najnižji ceni. 368 (2—1)

Posestvo se preda v Studencih pri Mariboru, 4 sobe, 4 kuhinje, 3 kleti, vodnjak, gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju; sadni vrt, lepe brajde, travnik in polje, vse pri kramu meri 2 oral. Več pove upravnosti lista. 372 (8—1)

Mlinarskega učenca močnega iz poštene hiše sprejme v učenje J. Zadravec, paromlinar v Središču. 364 (1—1)

2 kolarska pomočnika se sprejmeta takoj v trajno delo pri Gašperju Trunkl, kolar v Slov. Bistrici. 370 (3—1)

Lepo posestvo $\frac{1}{4}$ ure od Maribora 13 oralov, njive, travniki in gozdi z vsem siljem sposobno za mlekarstvo, hiša z 3 sobami, 2 kuhinje, gospodarsko poslopje, zraven 2 najnemške stanovanja. Se proda Zgornje Pobrežje 228 pri Mariboru. 369 (1—1)

Zahvala.

Povodom prerane smrti našega nepozabnega očeta oziroma soproga, gosp.

Jožef-a Friš,
trgovca pri Sv. Trojici

izrekamo vsem sorodnikom, znancem in priateljem, ki so se tako mnogobrojno udeležili pogreba, posebno prečast. gg. duhovnikoma najtoplejšo zahvalo.

Sv. Trojica, 27. maja 1907.

Žalujoča obitelj Friš in Čauš.

Zahvala.

Za vse dokaze globokega sožalja povodom nenadomestne izgube moje predrage žene, gospe

Marije Vennigerholz,
roj. Bauman

se tem potom vsakemu posameznemu najsrčnejšje zahvaljujem.

Konrad Vennigerholz,
gostilničar.

Izjava.

Obžalujem žaljive besede, s katerimi sem razžalil gosp. kaplana Franca Planinca in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

V Pišecah, dne 27. maja 1907.

F. Kokot.

Glavno ravnateljstvo „Prahe“

najstarejše češke vzajemne zavarovalnice za življenje in rente

usoja se častitemu p. n. občinstvu uljudno naznati, da je otvorilo za Kranjsko, Stajersko, Koštroško, Istro in Dalmacijo

generalni zastop v Ljubljani
ter poverilo vodstvo večletnemu zavarovalnemu uradniku, gospodu

Josipu Ferjančič-u.

P. n. občinstvo se uljudno prosi, da se izvoli v vseh slučajih življenskega zavarovanja obrati neposredno na omenjeni generalni zastop, ki bodo radovoljno dajali vsa ojasnila.

Glavno ravnateljstvo zavarovalnice „Praha“
v Pragi.

Razpis služb.

Pri generalnemu zastopu zavarovalnice „Praha“ v Ljubljani sprejmejo se:

- pisarniška moč;
- širje potovalni uradniki;
- stalni (krajevni) zastopniki po vseh večjih krajih jugoslovenskih dežel.

Službe pcd b) in c) oddajo se proti stalni plači in proviziji po dogovoru ter s pravico do pokojnine.

Ponudbe je takoj pošiljati na

Generalni zastop zavarovalnice „Praha“ v Ljubljani.

**Vi najdete kupca
udeležbe
hipotekarno posojilo**

za vsakovrstno podjetje, bodisi hišo, gospodarstvo, tovarno, mlin, hotele itd.

hitre in diskretne brez provizije samo s posredovanjem
**I. avstr. podjetniške in gospodarske
borse** (I. österr. Geschäfts und Realitäten-Börse)
prvo največje kršč. podjetje

Dunaj I. Sonnenfelsgasse 21.

(Telefon 22.146). 367 (1—1)

Naš generalni zastopnik potuje te dni tam in se nam naj pravočasno pošljajo oglasi.

Lastni centralni organ, razširjen po celi državi.

Naznanilo.

Na Dobravi, preje Kaiserjevi grajsčini se bode letos po licitaciji prodajala

košnja na vseh travnikih

v Doleni in Bolečki vasi v prvi polovici junija t. l.

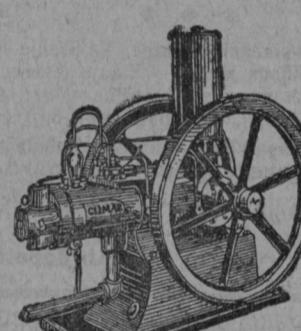
Dan licitacije se bode preklicali pri sosednih cerkvah.
Ptuj, dne 27. maja 1907.

Načelstvo Posojilnice v Ptiju.**Edina slovenska trgovina v Slovenjgradcu!**

Naznanjava, da sva otvorila trgovino z mešanim blagom v hiši „Narodnega doma“.

Se priporočava za obilni obisk

856 (2—1) **Druščovič & Valenčak.**

Karol Sinkovič,
ključavniciar in izdelovatelj
motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji,
so najboljši za industrijo in potjerstvo

Climase

Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro $1\frac{1}{2}$ do $2\frac{1}{2}$, vinarja.
Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,
zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

Tiskovine izgotavlja hitro in po ceni tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pase za kilo

s ali brez
resa, kakor tudi
vsake vrste

bandaže,
pase za trebuš
suspenzori itd. Na
dalje pase
proti telesni za

krivljenosti, umetne ude, države za pokončno hojo,
izdeluje ceno v vseh večjih mestih monarhije iz
vezbani in od gg. zdravnikov priporočani

Franc Podgoršek,

bandažist (rokavičar) 844 (1)
Maribor, Burggasse št. 7.

Zaloga vseh predmetov za streženje bolnikom in gumi specijalitet.

1907

Za birmo!

1907

Največja izbira raznih batistov in volne za dekleta, kakor tudi različno sukneno blago za dečke in že izgotovljene obleke.
Razun tega tudi največja zaloga svilenih in drugih robcev, predpasnikov, kravat ter vsakovrstnega perila po najnižji ceni.

Nova in najcenejša trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom
Burgplatz 2. **M. E. Šepc** Grajski trg 2.
MARIBOR, v lastni hiši.

Postrežba točna in strogo solidna!

Razpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!
Najcenejša, največja
eksportna tvrdka!

Prosim, zahtevajte
veliki cenik, ki se
pošlje zaston in
poštne prosto!

H. Suttner urar. Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovža
prej v Kranju
priporoča svojo veliko, izbornu
zalogo finih

Švicarskih ur,
brilijantov, zlatnine in srebrnine
▼ veliki izberi po najnižjih cenah.

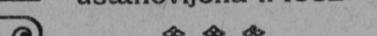
V dokaz, da je moje blago res fino in
dobro, je to, da je razpošiljam
po celotnem svetu. Na stotinah poahljivih pism
je vsakomur prostovoljno na ogled, da lahko
sam preprica.

Špecerijska trgovina
A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9
priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega blaga ter različnega vina
in piva, žganja itd.
Velika zaloga premoga in dro.

POSOJILNICA V MARIBORU

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadružnikov z 120.000 K vplačanimi deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol milijona krov. — Stanje posojil: tri milijone krov. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne namene: 325.000 krov. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/4%. — Obrestna mera za posojila: 5%, 5 1/2% za hipotekarni, 6% za osebni kredit.

Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavnici polueltno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Uraduje se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoludne, izvzemši praznike.

ANTON VIHER

stavbeni in umetni mizar

Hengasse 4 **Maribor** Hengasse 4
(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela,
katera izvrši v ujakrajšem času po konkurenčnih
cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih
oprav, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh
v trgovinah potrebnih mizarskih izdelkov.

Delavnica:
Heugasse 4.Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freuhausgasse 1.

**Prva jugoslovanska tovarna
za kavine surogate v Ljubljani**
priporoča p. n. slovenskim trgovcem vse svoje po
kemični analizi priznano izvrstne izdelke, posebno pa
v škatljicah, ki se
trgovcem v prid dnevih vr. Cirila in Metoda za leto ter v prid
trgovskem domu. Obenem ujedno naznam, da ho se
nudijo razpršitve.

Zvezdno cikorijo*. Trgovskem domu. Obenem ujedno naznam, da ho se
nudijo razpršitve.

Orij in Metodovo cikorijo*. Trgovskem domu. Trgovskem domu. Stanovna dolžnost vsekogar zavrevalna stor
trgovca je, da kupuje in priporoča izdelke te Prve v temu autogata.

IVAN REBEK
Celje — Poljske ulice 14
Stavbeni in umetni kijučavnica
izdeluje vsake vrste železne ogrete, štedilnice, strelovode in tehnicne vseh vrst in
velikosti, ter se priporoča k obilnemu
obisku.

Vse po tovarnilskih cenah!

Semena raznovrstna, kakor cvetlična, povrtna, deteljna, travna, gozdna itd. se dobivajo v največji zalogi

M. Berdajs • Maribor, Sofijin trg
(v gradu)

Priporoča tudi svojo zalogo špecerijskega blaga in
Barthelovo apno za poklajo, najboljše kako
vosti.

**Restavracija Narodni dom
v Mariboru**

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškat
v steklenicah, Zadravčev ljutomerzan, dr. Stuhečev haložan i. dr.
Piva: budiljeviško in ob veselicah tudi akujsko laško.
Kuhinja samo s svežimi jedili. O petkih in postnih dneh morske ribe.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5
se priporoča častiti duhovščini
in slavnemu občinstvu v iz-
vrševanje vseh v to stroko spa-
dojenih del in popravil.

Trgovina z železnino**Jos. Prstec****Maribor, Tržaška cesta 7**

priporoča svojo veliko zalogo vnu-
kovrstnega orodja za rekonstruk-
cije vrste železnine, traverze, kose,
peči, vodovodne naprave itd. Port-
land in Roman cement, apno itd.
Vse po najnižji ceni!

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Tegethofova cesta 21.

priporoča svojo veliko in najnovješo zalogo manufakturnega blaga,
kakor: fine volnene obleke za spomlad vsake barve, velikansko izbiro
lepih svilenih robcev in predpasnikov. Dalje priporoča tudi kako dobro
modno suknjo za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in riuhe,
platno za perilo, moške in ženske srajce ter sploh vse najrazličnejše
perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče
prodajati blago 10% cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožefu.“

**Tovarna za glinske izdelke
v Račju**izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premlete gline priznane
najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezano v vsakovrstno drugo
strešno opoko, opoko za zid, za oboke, dimnike, rekonstrukcije-opeko,
plošče za tlak, lenčene cevi itd. po najnižji ceni.

• Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Kaiser-ju. •

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vseh vrst lesa, drva
in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Franc Pleteršek

Maribor, Koroška cesta 24.

Velika zaloga raznega po-
hišta, ogledal in podob.

Cene jake nizke.

Prodaja tudi na obroke.

Perutninarji

PALMA jamčeno sredstvo,
ozdravi vsako pe-
rutino, ki občasno perutnice, je dris-
ljava, ima započene zadke in vam
včasih zalega do zadnjega komada
pogine. — Pošljite 85, 55 ali pa
100 vin. naprej in naročite Palme
z navodilom poštne prosto. L. E.
Weixl, tičeklajni preparati
Maribor, Sofijin trg 8.

FELIKS ROP

manufakturana trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke,
vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robcev, naglavnih rut, nogavici itd.

Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjača.

Najnižje cene!

Postrežba točna!

Alojzij Pinter

trgovina pri farni cerkvi v Slov.
Bistrici (podružnica na Gor. Bistrici)
priporoča celemu okraju različna
semena: deteljno, travno itd., galico,
ličje trake iz gumija, lopate, kose,
brizgalnice, Tom. žlindro, železo ter
vsakovrst. druge reči po najnižji ceni.

Zanesljivo najboljše

• Peronospora brizgalnice
kakor pojedelska orodja in stroje spleh priporoča
prva slov. trgovina z železnino
IMERKUR P. Majdič, Celje.

Za stavbno sezijo:

traversje, železniške
žinje, železne veži,
cement, cevi iz kamensčine, vodovodne cevi, se-
salke, trstina za vbljanje,
STEREŠINA a. Lepenak

po najnižjih cenah.

Vozne in komatne piakte nepremičljive kakovosti.

Podpirajte**narodne trgovce!**

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo

• Ptuj •

naspreti pošte lu gostilne Vradske
priporočata slav. občinstvu svoje
največje zalogo manufak-
nega blaga ter vabita k obilnemu
obisku.

Triglav, hotelska družba na Kranjskem.

Oklic.

V modernem življenju zavzema tujski promet v narodnogospodarskem oziru znatno mesto kot važen pridobitni vir domačega prebivalstva. Opozorjena po vspehih tujškega prometa v drugih državah je tudi naša vlada izpoznala važnost tega vira za narodno blagostanje ter delala na to, da so se ustanovile po posameznih krowninah deželne zveze za tujški promet, ki imajo namen, skrbeti za privabitev tujcev in pospeševati naprave, ki so s tujškim prometom v zvezi. Tudi na Kranjskem obstoji taka deželna zveza in c. kr. železniško ministrstvo jo podpira z znatnimi denarnimi doneski in ji pojde zlasti pri gradbi hotelov čim najbolj na roko.

V interesu naše domače narodnogospodarske politike je, da se toku časa ne ustavljam, ampak si sami zagotovimo pridobitne vire tujškega prometa, s tem pa tudi povzdignemo ugled naše domovine.

Pripravljajujoči kranjske deželne zveze za tujški promet ter mnogih rodoljubov in faktorjev se je posrečilo, da se je pridobila tako ugodna prilika za hotelsko podjetje v Bohinjski Bistrici kot centralni bodočega tujškega prometa na Gorenjskem s tem, da se je kupilo od železniškega ministrstva velik hotel z gospodarskimi poslopiji in krasne stavbe stavbnega podjetnika Ceconija, ki so med gradnjo železnice služile kot stanovanja in pisarne

gradbenega vodstva in uradništva. Ti objekti so dvonadstropni z nad 60 krasnimi sobami in prikljnimi in so se kupili za tretjino napravnih stroškov. Vsak previden finančnik mora iz tega izprevideti, da je tukaj dana tako cena in solidna podlaga za hotelsko podjetje, kajti ko bi se hotelo ta poslopja zidati nanovo, bi stalo to trikrat več, ne glede na vrednost sveta, katerega je okrog 8000 m² in kateremu se bo z naraščanjem tujškega prometa cena vedno višala.

To srečno naključje je vzbudilo misel, da se s temi objekti osnuje hotelsko podjetje ter ustanovi hotelsko društvo pod imenom

„Triglav, hotelska družba z omejeno zavezo na Kranjskem“.

Ta nova oblika družbe v zmislu zakona z dne 6. marca 1906 d. z. 58 je tako prikladna za tako podjetja, ker se glasijo deleži na ime in je vsled stalnosti družabnikov zajamčeno solidno poslovodstvo. Udeležba pri takih družbah se torej lahko smatra nele kot pospeševanje domačih interesov, ampak tudi kot premišljeno in varno nalaganje kapitala, kar je tudi naš namen.

S tem ne bo torej osnovano samo lepo podjetje v najkrasnejšem delu naše domovine, ampak obenem podjetje, ki mora deležnikom donašati koristi.

Ako vabimo torej k udeležbi, smo si svetki, da obenem priporočamo dobro in solidno podjetje.

Imenovana je kupljena poslopja leže v najporednejši bližini kolodvora v Bohinjski Bistrici. Vsled direktne zveze s Trstom, Gorico in Dunajem računajo lehkno naši hoteli na obilen obisk tujcev, tembolj ker je Bohinjska Bistrica izhodišče za najlepše ture v julijskih alpah. Ker se za bodoča leta, kolikor nam je znano, ne nameravajo zidati drugi hoteli, upamo na močen obisk.

Bivše poslopje železniškega ministrstva se bo porabilo za modern hotel z restavracijo in sobami za tujce, bivši Ceconijevi vili pa kot stanovanja za letoviščarje, ki bodo imeli hrano v hotelu, da se restavracija bolje izplača.

Ker je bohinjsko jezero vsled veleromantične divjekrasne lege in okolice z zdravim planinskim zrakom daleč naokrog skoro nedosežno, se bo tujški promet kaj nago nagibal tudi k jezeru. Ob jezeru je le en hotel, ki je last verskega zaklada, zato bi

bila najlepša prilika, da se tudi tam zgradi hotel. V ta namen smo si tudi že osigurali s predkupnimi pogodbami najlepša zemljišča, ki so prikladna za gradnjo vil in hotelov. Gradba in projektovanje hotela ob jezeru se bo pa prepustilo sklepu družbe, katero hočemo ustanoviti in ki bo moral to napravo financijsko in tehnično natanko presoditi, da bo izključena vsaka dvomljivost. Upamo tudi, da se morda dobi za zgradbo tega hotela garancijski fond potom oficijskih podpor dežele, mesta Ljubljane in drugih korporacij, da se s tem paralizujejo večji gradbeni stroški.

S tem upamo, da smo dovolj jasno označili svojo skrajno previdnost, da bi stalo celo podjetje na gotovi in solidni podlagi.

Ustanovitev družbe je nujna zadeva, kajti hotel kakor tudi stanovanja v kupljenih poslopijih se že urejajo in preskrbujejo z vsem potrebnim, da se s 1. julijem t. l. lahko popolni obrat pricne.

Hotelska družba Triglav se ustanovi najprej z osnovno glavnico 300.000 K, ki se bo osnovana iz deležev pristopivih družabnikov. Najmanjši delež v zmislu zakona znaša 500 K, dalje so se določili deleži po 1000 K, 5000 K in 10.000 K. Pri podpisu in pristopu k družbi je plačati najmanj eno četrino, odnosno pri deležih s 500 K najmanj polovico deleža, drugo četrino 14 dni kasneje in ostanek tekom 6 mesecev. Vplača se pa tudi lahko takoj cel delež, kar je tembolj priporočati, da se pri banki vzeto posojilo poprej plača in tako prihrani dragi obrestovanje. Pri tej priliki omenimo,

da sme posamezna oseba vzeti le po en delež v gori omejenih zneskih. Po sebi je umevno, da postane družabnik po višini svojega deleža deležen tudi čistega dobička.

Iz navedenega je razvidno, da nam je predvsem ležeče na tem, da z osnovno glavnico otvorimo že to sezono obrat hotelskega podjetja v Bohinjski Bistrici. Izvedba ostalih točk načrta, zlasti zgradba hotela ob Bohinjskem jezeru, je pridržana občnemu zboru, oziroma odboru snujoče se družbe, ki se bo z novim oklicem obrnil na širše sloje občinstva, kajti za zvišanje glavnice je že v pravilih skrbljeno. Na to se bo tudi skoro moralno misliti, kajti zgradbo hotela ob jezeru želi vse prebivalstvo Gorenjske in je tudi naša rodoljubna dolžnost, da v tem planinskem raju, ki sta ga opevala Prešeren v »Krstu pri Savici« in Baumback v »Zlatorogu«, ustanovimo gostoljubno zavetišče vsem častilcem in priateljem naše krasne narave.

Pojasnila dajejo, pristopne izjave in denar sprejemajo naslednji gospodje oziroma zavodi:
v Bohinjski Bistrici župnik I. Piber,
v Celju dr. V. Kukovec, odvet. kandidat,
v Celovcu dr. Janko Brejc, odvetnik,
v Gorici dr. Drag. Treo, odvetnik,
v Ljubljani Ljubljanska kreditna banka,
župan Ivan Hribar in primarij dr. V. Gregorič,
v Mariboru odvetnik dr. F. Rosina,
v Novem mestu odvetnik dr. J. Schegula,
v Radovljici odvetnik dr. J. Vilfan,
v Trstu Jadranska banka in odvetnik
dr. M. Pretnar.

V Ljubljani, meseca maja 1907.

Za pripravljalni odbor:

Bernard Andoljšek, nadučitelj v Litiji, Ivan Berbuč, profesor in deželni odbornik v Gorici, Ivan Berlic, župnik v Boh. Srednji vasi, dr. Janko Brejc, odvetnik v Celovcu, Fran Fajdiga, posestnik v Sodražici, dr. Anton Gregorčič, profesor bogoslovja in deželni poslanec v Gorici, Kornelij Gorup, vitez Slavinjski, veletržec v Trstu, Ivan Gorup, veleposestnik in dež. poslanec na Opčinah, dr. Vinko Gregorič, primarij v Ljubljani, dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu, Ivan Hribar, župan in deželni poslanec v Ljubljani, Aleksander Hudovernik, c. kr. notar v Ljubljani, Franc Jurca, veletržec v Postojni, dr. Franc Jurtela, odvetnik v Ptiju, Franc Knaflie, posestnik v Šmartnem pri Litiji, Ivan Knez, veletržec v Ljubljani, Franc Kollmann, veletržec v Ljubljani, dr. Valentin Krisper, odvetnik v Ljubljani, dr. Vekoslav Kukovec, odv. kandidat v Celju, dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani, Vinko Majdič, veletržec v Kranju, Ivan Piber, župnik v Bohinjski Bistrici, Josip Pogačnik, posestnik in dež. poslanec v Podnartu, Karol Pollak star, tovarnar v Ljubljani, dr. Matej Pretnar, odvetnik v Trstu, dr. Franc Rosina, odvetnik v Mariboru, dr. Otokar Rybař, odvetnik in deželni poslanec v Trstu, dr. Josip Serneč, odvetnik in deželni poslanec v Celju, dr. Ivan Tavčar, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani, dr. Fran Tominšek, odvetnik v Ljubljani, dr. Dragotin Treo, odvetnik v Gorici, dr. Karel Teiller, odvetnik v Ljubljani, Ubald pl. Trnkoczy, lekarnar in predsednik kranjske deželne zveze za pospeševanje tujškega prometa v Ljubljani, dr. Janko Vilfan, odvetnik in župan v Radovljici.

Pripomba: Kot pisarna nove družbe posluje urad »Deželne zveze za tujški promet na Kranjskem« v Ljubljani, hotel Lloyd, kjer se dobre vsa pojasnila in tudi potrebne tiskovine. Slike nakupljenih poslopij se lahko ogledajo v tej pisarni ali pa pri gg. zaupnikih.

Gostilna in mesarija

pri farni cerkvi Sv. Jurja ob Ščavnici, na najpripravnjšem prostoru, je prostovoljno na prodaj, in sicer:

1. Enonadstropni hram, osem sob, tri kuhinje, jedilna shramba, vinska klet, obširno gospodarsko poslopje, svinjski hlevi z 10 oddelki, zidano in vse z opeko krito;

2. Hram, kjer je c. kr. pošta, mesarija z vso opravo, velika ledenerica, zaloga za pivo.

V hramu 1. se vršijo uradni dnevi c. kr. okraj. sodišča vsaki mesec, c. kr. okrajn. glavarstva pa vsaki drugi mesec. Zraven veliki vrt za zelenjavno, dva lepa sadonosnika; potem lepa njiva z velikim travekom in gozdom, skup okoli 15 oralov rodotvorne zemlje. Cena in lahki kupni pogoji se zvejo pri lastnici Mariji Trstenjak, tamkaj.

349 (3-2)

Gostilna

ležeča pri postaji, ob tristranski cesti, zvezzano z 41. oralov polja, gozd in travnikov, lesna trgovina, se proda za 24.000 krov. Kje, pove upravljeništvo.

315 (3-2)

Pozor! —
Bolnemu zdravje!

Čitaj! —
Slabemu moči!

Pakraške želodčne kapljice

Pakraške želodčne kapljice delujejo iz vrstno pri vseh želodčnih in črevesnih bolezni ter odstranjujejo krč, bolesti iz želoda, vetrov in čistajo kri, pospešujejo prehavo, izganjuje male in velike gliste, odstranjuje mrzlico in vse druge bolezni, ki vseled mrzlice nastanejo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo zoper bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni knedli in meščanski hiši. Naj vsakdo naroči in naslovi:

Peter Jurišić,
lekarnar v Pakracu štv. 100
Slavonija.

Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledi (franko na vsako pošto):
12 steklenic (1 ducat) 5 K., 24 steklenic (2 ducata) 8-40
36 steklenic (3 ducati) 12 K.

Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel:

Se rabi s prav sijsajnim in najboljšim uspehom proti zastrelemu kašlu, bolečinam v prsih, zamolknosti, hrapavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih katarib. — Cena je sledi (franko na vsako pošto):

2 originalni steklenici 3 K. 40 v 4 originalne steklenice 5 K. 90 v
6 originalnih steklenic 1 K. 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

620 25

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Lepo posestvo se proda.

25 minut od Maribora, obstoječe iz travnikov, njiv, lepega gozda za sekanje, vinogradov in sadonosnikov. Na posestvu dve novi hiši in drugo gospodarsko poslopje. Vsega skup je 36 oralov. Proda se zelo po ceni. Poizve se pri gosp. Leopoldu Barta, lastniku firme L. Blau, Maribor, Gospode ulice št. 5.

347 (2-2)

Naznanilo.

Na deželnem kmetijski šoli v Grotenhofu pri Gradcu se bo oddalo v začetku šolskega leta 1907/8 več deželnih prostih mest.

Naloga to šole je, vzgojiti kmečke sinove za kmečki poklic. Gojenci se šolajo 2 leti, pri nedostatni osnovni znanosti tri leta. V tem času se teoretično in praktično podučujejo ter se morajo ravnati po predstoječih šolskih predpisih.

Za ta prosta mesta smejo prositi samo na Štajersko pristojni dečki, ki niso stari manj kot 16 let, in sicer: v prvi vrsti kmečki sinovi. Kdo dobri prosti mesto ima poduk, stanovanje in hrano prosti, za obleko in šolske potrebučine mora pa sam skrbeti.

Prošnje se naslovijo na deželni odbor in se jim priloži krstni list, domovnica, odpustno spričevalo ljudske šole, zdravstveno in hravstveno spričevalo, potrdilo o dosedanjem delu pri kmetiji in o gmočnem stanju staršev. Prošnja se odda osebno na delavnik ravnatelju gori imenovane šole

do 15. julija 1907.

kjer se morajo prosilci podvreči majhni skušnji o njih ljadsko-šolski izobrazbi.

Prosilci, ki dobijo prosti mesto, se morajo zavezati, po dokončanih študijah se najmanj tri leta posvetiti kmetijstvu na Štajerskem ali pa za vsako teh let, ki jih prežive izven dežele, plačati 200 K. v štajerski deželni fond.

V Gradeu, 17. maja 1907.

Štajerski deželni odbor.

846 (2-2)

Marijnine kapljice.

Te kapljice se rabijo za vse notranje in zunanje bolezni — to je do sedaj najbolje hišno zdravilo, ki izvrstno deluje in pomaga v mnogih boleznihi. Osobito deluje izvrstno proti protinu (gihtu), reumatizmu, bodenju, trganju, glavobolu, zobobolu, prsobolu, kašlu, prehlajenju, sušici, jetrni in bubrežni bolezni, želodčni in črevesni bolezni, napihavanju, grča, zgagi, proti bljuvanju itd. Krepi živce in telo, torej neobhodno potrebno za vsako hišo.

Imam tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Delujejo izvrstno in zanesljivo. — Dobrega in ugodnega okusa so, tako, da jih vsak rad vrame in tudi otroci.

Cena je franko na vsako pošto: 765 (10-10)
12 steklenic (1 tucat) 5 K., 24 steklenic (2 tucata) 8-60 K.
36 steklenic (3 tucate) 12-40 K.

Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje samo od mene pod naslovom:

Lekarna k zlatemu orlu, Pakrac, Slavonija.

Iščem trgovino.

Iščem starejšo v dobrem imenu trgovino z mešanim blagom na deželi v lepem in večjem okraju pri cerkvi, katera sme tako velika biti, da jo lahko dva cjenjence z enim učencem sprevidita, jo prevzemam v najem ali pa kupim.

Trgovina, katera se dobri iz vzrokov zavoljo starosti ali bolezni lastnika in smrti ene ali druge zakonske polovice, ima prednost. Resne ponudbe naj se pošljajo pod naslovom: **A. D. Poštenost 124** na upravnosti tega lista.

838 (4-3)

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica
in MARIBOR, Kaserngasse št. 13
priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljša brizgalnice,
pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vseake vrste ceno in hitro.
Kupnjem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Pristopajte h Kmečki zvezi!

,CROATIA'

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

,CROATIA', osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpečelitvi po blišku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica ,CROATIA' v Trstu, Corso št. 1.

Tovarna slamnikov

FRAN CERAR, Domžale-Stob

se priporoča gg. trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročanje vsakovrstnih

slamnikov.

331 (1-1) Cene nizke. Postrežba točna.

Cenik na zahtevanje poštne prosto.

Razne

uradne pečate

KUVERTE

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Zahtevajte

zastonj, da se Vam pošle ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

Št. 865. Srebrna damska remontoar ura gld. 3-50

Št. 868. Srebrna remontoar ura za gospodo 3-50

Št. 887. Srebrna anker ura, 15 kamnov, gld. 5. 6-50

Št. 841. Srebrna anker ura, dvojni pokrov, 15 kamnov, zelo močna gld. 7-9-50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugrja, vzame se proti polni sveti nazaj.

Anton Kiffmann,

Slika 1 pol nar. velikosti. največje zaloge ur srebrnine in zlatega blaga. Ekspert v vse dežele.

Maribor M. G. Štajersko.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medyatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbam; in 3. zavarovanja za nižje avstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjeništvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

12 12-7

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!